

Crna Gora
Ministarstvo kulture i medija

Adresa: Njegoševa br. 83
81250 Cetinje, Crna Gora
tel: +382 41 232 571
fax: +382 41 232 572
www.gov.me/mku

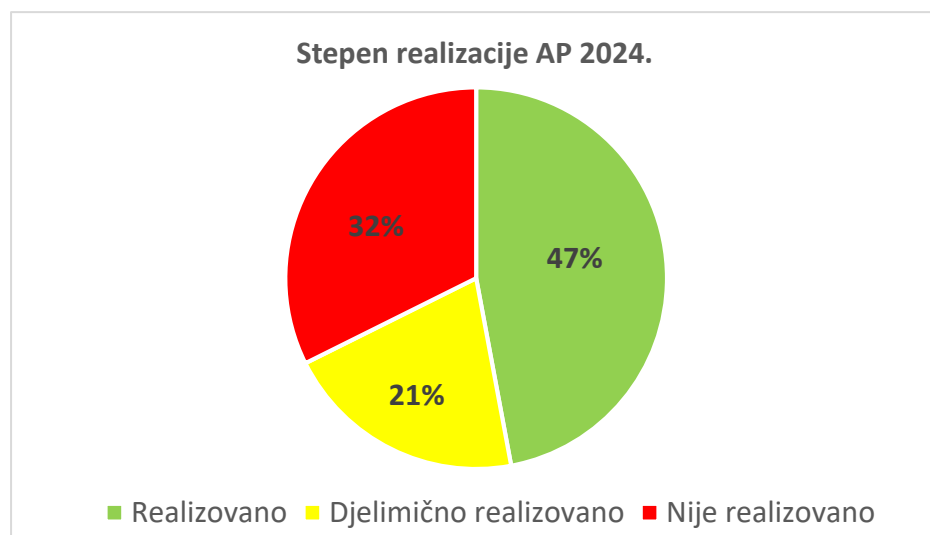
**Izvještaj o realizaciji Akcionog plana
Nacionalnog programa razvoja kulture 2023–2027.
za 2024. godinu**

Cetinje, mart 2025. godine

I UVODNI REZIME

Sastavni dio Nacionalnog programa razvoja kulture 2023–2027. koji je Vlada Crne Gore donijela 3. avgusta 2023. godine, bio je Akcioni plan za period 2023–2024. O sprovođenju predmetnog strateškog dokumenta usvojen je Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za 2023. godinu, na sjednici Vlade 5. septembra 2024. godine, čime je ažuriran Akcioni plan za 2024. godinu. Naime, pored 20 aktivnosti koje su inicijalno bile planirane za 2024. godinu, u Akcioni plan dodato je još sedam aktivnosti koje su prenijete kao djelimično realizovane u 2023, zatim pet aktivnosti za koje je ocijenjeno da bi ih trebalo nastaviti i u narednom periodu, kao i dvije nove aktivnosti, što je predstavljalo ukupno 34 aktivnosti.

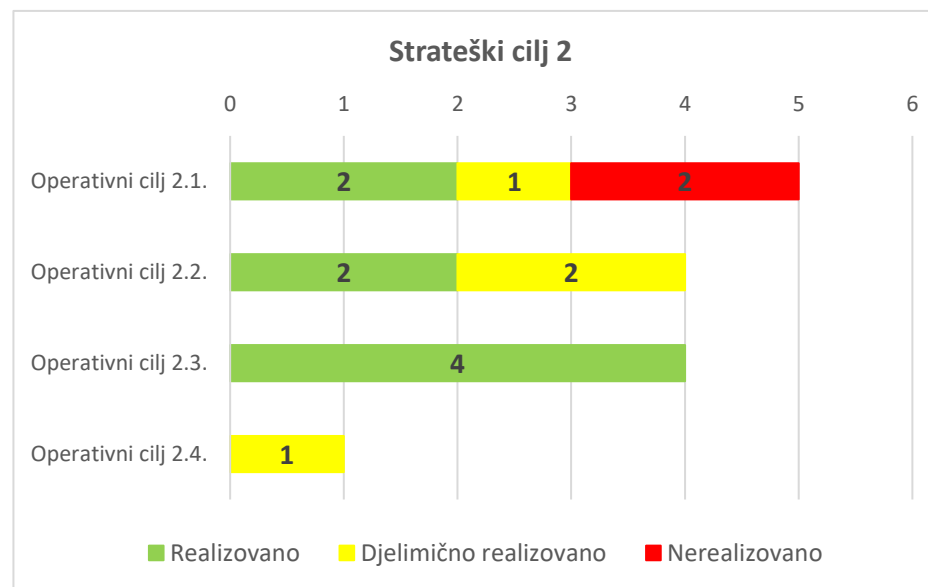
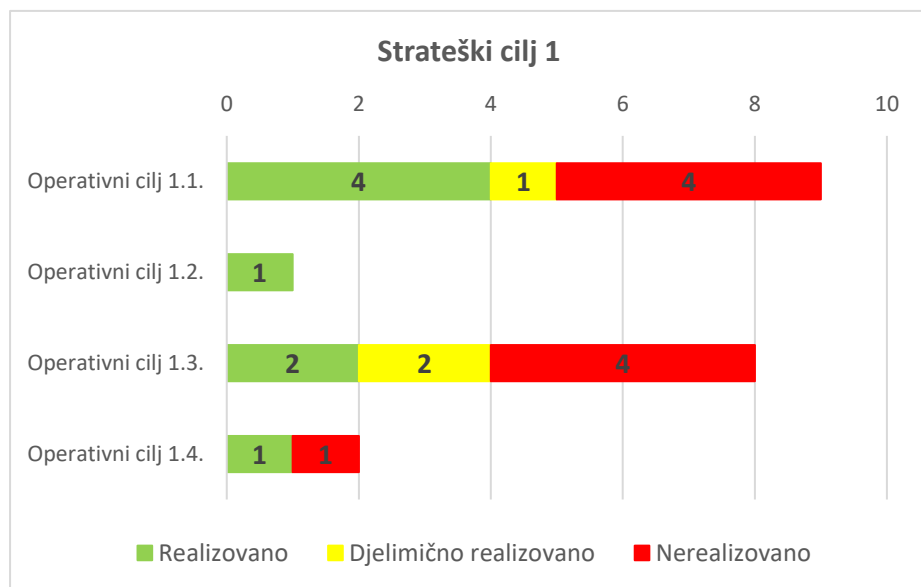
Stepen realizacije Akcionog plana za 2024. godinu iznosi 47%, dok je 21% plana djelimično realizovano, a 32% nerealizovano. Naime, od 34 aktivnosti do sada je realizovano 16, djelimično realizovano sedam, a 11 aktivnosti nije realizovano.

U poređenju s 2023. godinom, kada je procenat realizacije iznosio 69%, u 2024. godini zabilježen je niži stepen implementacije plana.

Strateški cilj 1, koji sadrži operativne ciljeve usmjerene na inoviranje pravnog okvira, jačanje institucionalnih kapaciteta i unapređenje sistema i ulaganja u kulturnu baštinu i savremeno stvaralaštvo, a koji je u 2024. godini obuhvatao 20 aktivnosti (od kojih je pet prenijeto iz 2023. godine), ni ovog puta nije na očekivanom nivou realizacije. Naime, realizovano je 40%, djelimično 15%, a nije realizovano 45% predviđenih aktivnosti.

Strateški cilj 2, koji podrazumijeva osnaživanje vaninstitucionalnog sektora kulture, jačanje međusektorske, međuresorne i međunarodne saradnje i razvoj publike, premda na nešto većem stepenu realizacije, sa 57% u potpunosti realizovanih, 29% djelimično i 14% nerealizovanih obaveza, takođe nije na nivou planiranog.

Dakle, može se konstatovati da, kao i u prethodnom izvještajnom periodu, nije pokazan dovoljan stepen angažovanja u ispunjenju postavljenih zadataka i samom izvještavanju. To je naročito slučaj kod onih aktivnosti za čiju implementaciju je zaduženo više subjekata, tako da razlozi za kašnjenje u izvršavanju planiranih obaveza i dalje ostaju: nepreduzimanje inicijative, nedostatak proaktivnog djelovanja i slaba koordinacija.

S aspekta operativnih ciljeva, potpuna realizacija zabilježena je jedino kod cilja 2.3. Intenzivirati međunarodnu saradnju i proces evropskih integracija u oblasti kulture, koji obuhvata jačanje saradnje u okviru međunarodnih programa i inicijativa, kao i jačanje bilateralne saradnje. Ipak, za sve aktivnosti planirane u okviru ovog cilja, prepoznata je potreba za kontinuiranim djelovanjem, posebno radi unapređenja kapaciteta sektora kulture za korišćenje sredstava iz fondova međunarodnih organizacija i inicijativa.

U pogledu definisanih indikatora učinka, naročito se izdvaja broj posjetilaca nacionalnih ustanova kulture, koji je u 2024. godini iznosio skoro 360.000, što je preko 100.000 više u odnosu na polaznu vrijednost iz 2022. godine. S druge strane, među izazovima u dostizanju ciljnih vrijednosti indikatora učinka i ciljeva uopšte, prepoznat je nedostatak kadrovskih kapaciteta, prevashodno u oblasti kulturne baštine. Pored toga, za sprovođenje pojedinih mjera i aktivnosti preduslov je bilo inoviranje pravnog okvira u kulturi, pa je prolongiranje rokova u okviru tog cilja uzrokovalo nedovoljan stepen realizacije u drugim segmentima.

Kad je u pitanju rodna dimenzija ciljeva i indikatora, iako za većinu njih taj aspekt nije primjenljiv, kod par indikatora, gdje je to bilo moguće, prikazan je odnos žena i muškaraca. U kontekstu rodno osjetljive statistike, prema posljednjim podacima, u ustanovama kulture zapošljeno je 295 muškaraca i 391 žena, što upućuje na zaključak da su žene nositeljke kulturnog ambijenta Crne Gore.

II INFORMACIJA O NAPRETKU U POSTIZANJU OPERATIVNIH CILJEVA

Nacionalni program razvoja kulture donosi se u skladu sa Zakonom o kulturi na period od pet godina, pa su aktuelnim programom koji važi za period od 2023. do 2027. godine, prelazne vrijednosti indikatora učinka postavljene za treću godinu primjene, odnosno 2025. Premda za izvještajnu, 2024. godinu, ne postoje ciljne vrijednosti indikatora, imajući u vidu da je Ministarstvo kulture i medija uspostavilo praksu redovnog godišnjeg prikupljanja seta podataka od javnih ustanova kulture na državnom nivou, kao i kontinuiranog praćenja indikatora učinka, ovim izvještajem, nakon analitičkog osvrta dostignuća i izazova za svaki operativni cilj posebno, daje se i prikaz ostvarenih vrijednosti indikatora učinka po operativnim ciljevima, u okviru dva strateška cilja utvrđena Programom.

Strateški cilj 1: Uspostaviti profesionalan, efikasan, umrežen i stabilan javni sektor u kulturi

Operativni cilj 1.1: Inovirati pravni okvir u kulturi

S jedne strane, broj zakonskih i podzakonskih akata u oblasti kulture čije je inoviranje potrebno, prilično je velik, pa je i bilo preambiciozno istovremeno planirati krovne zakone, kakvi su Zakon o kulturi i Zakon o zaštiti kulturnih dobara, s nekoliko drugih zakona, uredbi i pravilnika. S druge strane, praksa je pokazala da sama procedura koja podrazumijeva izmjene i dopune propisa zahtijeva duže vrijeme, pa bi i to trebalo imati u vidu prilikom planiranja rokova. Dakle, unapređenje zakonsko-regulatornog okvira u kulturi kroz analizu primjene i dalje usaglašavanje s međunarodnim standardima i praksama ostalo je najizazovniji segment u sprovođenju strateškog dokumenta. Međutim, konstatovano je da je u proteklom periodu najvažnije bilo fokusirati se na Analizu primjene i potrebe inoviranja Zakona o kulturi, čijom izradom će se stvoriti dobra polazna osnova za pripremu novog Zakona.

Kao primjer dobre prakse može se izdvojiti saradnja uspostavljena sa Zajednicom opština Crne Gore, iz koje je proizašao Model opštinskog programa razvoja kulture, kojim su postavljeni standardi i date smjernice za strateško planiranje u kulturi u domenu lokalnih samouprava, čime se direktno doprinosi unapređenju sistema planiranja i upravljanja u kulturi, što je jedna od mjera u okviru ovog cilja.

Izazovi u izradi normativnih akata, osim činjenice da su u pitanju najvažniji zakoni u domenu kulture, vezani su za sistemsko umrežavanje sa drugim zakonima koji tretiraju istu ili sličnu problematiku na način da obezbijede efikasnost u korišćenju svih resursa i da u punom obimu i kapacitetu obezbijede primjenu novog modela zakonskih rješenja, sa pratećim podzakonskim aktima.

Operativni cilj 1.2: Ojačati institucionalne kapacitete u kulturi

Poseban doprinos u realizaciji predmetnog cilja dale su nacionalne ustanove kulture, koje su kroz različite projekte i u prigodnim prilikama, poput obilježavanja jubileja i značajnih događaja, angažovale renomirane stručnjake u kulturi i istaknute kulturne stvaraoce. Ocijenjeno je da bi za sistematičniji pristup u implementaciji ove aktivnosti ubuduće bila uputna koordinacija od strane Ministarstva kulture i medija koja je u izvještajnom periodu izostala.

Izazovi u ovom dijelu su vezani dominantno za potrebu intenzivnije vizibilnosti institucionalnog djelovanja, vođenje i praćenje evidencija i statusa umjetnika i stručnjaka, kontinuirano a ne projektno, mapiranje specifičnih potreba institucija i integrisanje resursa, podsticanje intersektorske i šire saradnje.

Jedan od ključnih problema jeste i nedostatak specifičnih stručnih kadrova u organima državne uprave i javnim ustanovama koje se bave zaštitom kulturne baštine (arhitekta, etnolozi, antropolozi, historičari umjetnosti, arheolozi, konzervatori i restauratori) što usporava implementaciju strateških ciljeva i planova. Naime, sami proces se suočava s brojnim izazovima koji usporavaju njegovu realizaciju i zahtijevaju sistemski poboljšanja kako bi se obezbijedila dugoročna održivost. Ovaj problem nije samo rezultat ograničenih finansijskih sredstava, već i nedovoljne mogućnosti za osnivanje novih studijskih programa iz ove oblasti, stručno usavršavanje i profesionalni razvoj. Mnogi stručnjaci iz oblasti kulturne baštine nemaju priliku da učestvuju u međunarodnim seminarima i radionicama gdje bi mogli razmijeniti iskustva i usvojiti najbolje svjetske prakse i primijeniti ih. Bez kontinuiranog obrazovanja i usavršavanja, sektor kulture gubi na inovativnosti, dok se izazovi u zaštiti kulturne baštine rješavaju sporije nego što bi trebalo.

Operativni cilj 1.3: Unaprijediti sistem i ulaganja u zaštitu kulturne baštine

U pogledu unapređenja sistema zaštite kulturne baštine postoje određeni izazovi koji su se odrazili na nizak stepen realizacije planiranih obaveza, a koji su u vezi s OC 1.1: Inovirati pravni okvir u kulturi. Naime, za relicenciranje izdatih konzervatorskih i istraživačkih licenci za pravna i fizička lica neophodan je odgovarajući pravni osnov, što znači da je preduslov za realizaciju ovih aktivnosti završetak procesa izmjena i dopuna Zakona o zaštiti kulturnih dobara, kojim će se propisati uslovi i način sprovođenja postupka relicenciranja.

Još jedan od razloga koji je doveo do kašnjenja aktivnosti u domenu kulturne baštine jeste postupak javnih nabavki koji je bilo neophodno sprovesti za izradu informacionog sistema kulturnih dobara. Ovaj postupak predstavlja izazov koji usporava ustanovljavanje sistema kojim bi se obezbijedila baza relevantnih podataka, centralno informaciono povezivanje javnih ustanova za zaštitu kulturnih dobara i drugih subjekata, javna dostupnost sveobuhvatnim i tačnim informacijama o kulturnim dobrima i njihovoj zaštiti.

Finansijska održivost kao izazov ostaje jedan od najvažnijih segmenata u okviru ovog cilja. Iako se kroz Budžet obezbjeđuju određena sredstva za konzervatorske intervencije, ona su često nedovoljna da pokriju sve potrebe, posebno kada je riječ o najugroženijim kulturnim dobrima, jer sanacija kulturnih dobara je složen i dug proces. Pozitivan pomak je zabilježen u definisanju Liste prioriteta nepokretnih kulturnih dobara, ali sličan model još uvijek nije implementiran za pokretna kulturna dobra, što dovodi do neujednačenog pristupa u finansijskoj podršci kada je u pitanju zaštita svih segmenata kulturne baštine, bez obzira na to, što kada su u pitanju pokretna kulturna dobra, svaki muzej je dužan da sprovodi mjere zaštite tj. da ih čuva i štiti u skladu sa pravilima struke.

Operativni cilj 1.4: Unaprijediti sistem i ulaganja u savremenu produkciju

Pored redovnog godišnjeg konkursa za sufinansiranje projekata od značaja za ostvarivanje javnog interesa u oblasti kulturno-umjetničkog stvaralaštva, u 2024. godini objavljen je još jedan konkurs, i to za projekte u oblastima kulture i umjetnosti namijenjene djeci i mladima, čime je povećan kako broj projekata, tako i iznos sredstava za podršku projektima u sferi kulture.

Međutim, došlo je do promjene u odnosu na inicijalnu ideju za pokretanje konkursa za podršku i podsticanje književnog stvaralaštva autora, isključivo za individualne prijave autora fizičkih lica. Odlučeno je da se predmetna aktivnost neće realizovati iz razloga analize opravdanosti osnivanja Agencije za knjigu (radni naziv), za koju predstoji izrada Elaborata. Ministarstvo kulture i medija će se u narednom periodu detaljno baviti pitanjima iz ovog domena pa će aktivnost imati kontinuitet u cilju utemeljenja standarda u izdavaštvu.

Indikatori učinka

Strateški cilj 1	Uspostaviti profesionalan, efikasan, umrežen i stabilan javni sektor u kulturi			
Naziv indikatora učinka	Početna vrijednost	Ostvarena vrijednost na kraju 2024.	Ciljna vrijednost 2025.	Ciljna vrijednost 2027.
Operativni cilj	1.1. Inovirati pravni okvir u kulturi			
a) Broj donijetih zakonskih i podzakonskih akata Izvor: zaključak Vlade, internet stranica Vlade, „Službeni list CG“	0 (2022)	0	4 zakonska i 4 podzakonska akta	6 zakonskih i 6 podzakonskih akata
b) Broj opštinskih programa razvoja kulture Izvor: „Službeni list CG – Opštinski propisi“	3 (2022)	5	7	15
Operativni cilj	1.2. Ojačati institucionalne kapacitete u kulturi			
a) Procenat zaposlenih (m. i f.) u nacionalnim ustanovama kulture koji su prošli neku edukaciju u odnosu na ukupan broj zaposlenih (m. i f.) Izvor: Izvještaji o radu ustanova kulture	18,8% (2020–2022)	12,97% – 38,2% m. 61,8% f. (2024)	25%	30%

b) Procenat sredstava nacionalnih ustanova kulture namijenjenih za programske aktivnosti Izvor: Zakon o budžetu Crne Gore (za kalendarsku godinu) i izvještaji o radu ustanova kulture	27,3% (2022)	27,4%	31%	35%
Operativni cilj	1.3. Unaprijediti sistem i ulaganja u zaštitu kulturne baštine			
a) Broj unaprijeđenih kulturnih dobara Izvor: Izvještaj o radu MKM, internet stranica MKM	0	10	7	15
Operativni cilj	1.4. Unaprijediti sistem i ulaganja u savremenu produkciju			
a) Broj objavljenih konkursa podrške stvaralaštvu na godišnjem nivou Izvor: Odluke o objavljivanju konkursa, internet stranica MKM	4 (2022)	5	5	6
b) Broj objekata privedenih namjeni za realizaciju programa u oblasti kulture Izvor: Upotrebne dozvole, internet stranice MKM i opština	3 (2022)	5	4	6

- 1.1. a) Kao što je prethodno navedeno, inoviranje pravnog okvira predstavljalo je najveći izazov u protekloj godini, budući da zakonski i podzakonski akti čije donošenje je bilo planirano u 2024. godini, nijesu donijeti do kraja kalendarske godine. Očekuje se da će brže usvajanje zakonskih izmjena i dopuna omogućiti nesmetanu realizaciju planiranih aktivnosti u zaštiti i očuvanju kulturne baštine.
- 1.1. b) Na kraju 2024. godine broj važećih opštinskih programa razvoja kulture je pet, i to: Program razvoja kulture Prijestonice Cetinje 2022–2026, Program razvoja kulture Opštine Tuzi 2023–2027, Program razvoja kulture Opštine Budva 2024–2028, Program razvoja kulture opštine Nikšić 2026–2030. i Program razvoja kulture Opštine Herceg Novi 2024–2027. Imajući u vidu da je saradnja uspostavljena sa Zajednicom opština rezultirala izradom Modela opštinskog programa razvoja kulture, očekuje se da će u perspektivi veći broj opština, uz pomoć dobijenih smjernica i uputstava, biti u prilici da na adekvatan način planira i implementira lokalnu kulturnu politiku.
- 1.2. a) Procenat zaposlenih u 12 nacionalnih ustanova kulture koji su prošli neku edukaciju u odnosu na ukupan broj zaposlenih u 2024. godini iznosio je 12,97%, od čega su 38,2% muškaraci, a 61,8% žene. Od ukupnog broja zaposlenih muškaraca, njih 11,5% se profesionalno edukovalo, dok je procenat žena koje su pohađale neku vrstu edukacije 14,1%. S obzirom na to da se polazna vrijednost od 18,8% odnosi na trogodišnji

period, zaključno s 2022. godinom, može se konstatovati da je vrijednost ostvarena u 2024. godini izuzetno visoka. U izvještaju za 2025. godinu biće obuhvaćen trogodišnji period 2023–2025. kako bi se stekla uporedna slika u odnosu na inicijalnu vrijednost.

- 1.2. b) Procenat sredstava nacionalnih ustanova kulture namijenjenih za programske aktivnosti u 2024. godini (27,4%) blago je povećan u odnosu na polaznu vrijednost (27,3%), a budući da je 2023. bio zabilježen pad na 25,9%, u 2024. godini, u poređenju s posljednjom vrijednošću, ostvaren je porast od 1,5%. U tom kontekstu, posebno se ističe Kraljevsko pozorište „Zetski dom“ kod kojega je udio sredstava za programske aktivnosti sa 7,34% povećan na 33,98%.
- 1.3. a) U izvještajnom periodu sufinansiranjem projekata od strane Ministarstva kulture i medija, unaprijedilo se stanje većeg broja kulturnih dobara (10) i to kroz izradu konzervatorskih projekata, sprovođenje konzervatorskih mjera i vršenjem arheoloških istraživanja koja su dala nove rezultate o istorijskom kontekstu ovih prostora, među kojima se izdvajaju sljedeća:
Urađen je konzervatorski projekat sprovođenja konzervatorskih mjera i prezentacija ostataka Hadži Danušinog vakufa, Opština Bijelo Polje; Urađena je konzervacija fresaka na Crkvi Sv. Nikole u Starom gradu Bar; Realizovan je višegodišnji projekat sprovođenja konzervatorskih mjera na memorijalnom kompleksu „Partizansko groblje“, Opština Kolašin; Realizovan je višegodišnji projekat sprovođenja konzervatorskih mjera na Mostu knjaza Danila na rijeci Mrtvici, Opština Kolašin; Unaprijeđeno je stanje kulturnog dobra – Italijansko poslanstvo u Bivšoj kraljevini Crnoj Gori, JU Nacionalna biblioteka „Đurđe Crnojević“, Cetinje, kroz sanaciju stolarije i bravarije na ovom kulturnom dobru; Urađen je konzervatorski projekat na osnovu kojeg je sprovedena faza sanacije krovnog pokrivača i zidova porte kulturnog dobra „Crkva Svetog Đorđa“, Glavni grad Podgorica; Sprovedene su konzervatorske mjere Kurana Husein paše Boljanića – najstarije knjige islamske kulture iz 16. vijeka (233 lista sa koricama koja se nalazi u veoma lošem stanju); Urađen je konzervatorski projekat i sprovedene su konzervatorske mjere koje su obuhvatile sanaciju stolarije, krovnog pokrivača i fasadnih partija na kulturnom dobru Bivšeg Engleskog poslanstva, Muzička akademija, Prijestonica Cetinje; Sprovođenjem arheoloških istraživanja na tumulu u opštini Zeta dobijeni su novi rezultati istraživanja (lokalitet predstavlja monumentalnu humku velikih dimenzija, a brojni pokretni nalazi ukazuju na hronološki razvoj).
- 1.4. a) Kada je riječ o indikatoru: broj objavljenih konkursa podrške stvaralaštvu na godišnjem nivou, važno je ukazati da je MKM u 2024. godini postiglo napredak u odnosu na polaznu vrijednost zabilježenu u 2022, tj. da je, u odnosu na postojeće konkurse od značaja za ostvarivanje javnog interesa u oblasti kulturno-umjetničkog stvaralaštva, u 2024. objavljen još jedan konkurs „Rastimo uz kulturu“ za realizaciju projekata namijenjenih djeci i mladima u oblastima kulture i umjetnosti.
- 1.4. b) Što se tiče objekata koji su privedeni namjeni za realizaciju programa u oblasti kulture, u odnosu na 2022. godinu kada su evidentirana tri takva objekta, u međuvremenu su privedena namjeni još dva objekta, i to: Kula Lazara Sočice u Plužinama i Ganića kula u Rožajama.

Strateški cilj 2: Osnažiti vaninstitucionalni sektor kulture, međusektorsku, međuresornu i međunarodnu saradnju i razvoj publike

Operativni cilj 2.1: Poboljšati saradnju i ambijent rada vaninstitucionalnih aktera u kulturi

Za stvaranje povoljnog ambijenta za djelovanje vaninstitucionalnih aktera kulture neophodno je prvenstveno definisati odgovarajuća normativna rješenja, što je u izvještajnom periodu bilo veoma zahtjevno zbog kompleksnosti pravne regulative koju je potrebno inovirati. Stoga su aktivnosti koje se odnose na podzakonska akta, konkretno revidiranje uredbi i donošenje pravilnika, odložene za naredni period. U tom kontekstu, istovremena potreba, a i izazov

je proširivanje i inoviranje postojećih pravnih instituta, intenziviranje komunikacije između svih aktera kulture na način da aktivnije participiraju u kreiranju kulturnih politika.

Pozitivan aspekt koji je važno pomenuti jeste sprovođenje podsticajnih mjera za žensko preduzetništvo, u cilju doprinosa postizanju rodne ravnopravnosti u oblasti kreativnih industrija. Kroz posebnu konkursnu liniju za žensko preduzetništvo na javnom konkursu za sufinansiranje projekata, podržano je 62% projekata iz ove kategorije sa 56% ukupnih sredstava.

Operativni cilj 2.2: Pospješiti saradnju sa drugim resorima

Saradnja s resorom obrazovanja i naučno-istraživačke djelatnosti nije ostvarena u očekivanom obimu u datom vremenskom periodu, ali je započeta s puno entuzijazma, prevashodno u cilju pokretanja Nacionalnog programa umjetničkog i kulturnog obrazovanja. Imajući u vidu veliki broj obrazovnih ustanova i institucija kulture koje će ovaj program obuhvatiti, potrebno je više vremena za koordinaciju svih međusobnih aktivnosti dva resora. Međutim, zahvaljujući samostalnom angažmanu pojedinih nacionalnih ustanova kulture, u 2024. godini potpisani su memorandumi o saradnji i ostvareno više zajedničkih aktivnosti s ustanovama svih nivoa obrazovanja, od predškolskog do univerzitetskog.

Što se tiče saradnje ustanova kulture s nacionalnom i lokalnim turističkim organizacijama zabilježen je pozitivan iskorak, ali i težnja za nastavkom i intenziviranjem saradnje koja bi trebalo da postane redovna praksa na toj relaciji.

Operativni cilj 2.3: Intenzivirati međunarodnu saradnju i proces evropskih integracija u oblasti kulture

Činjenica da su sve aktivnosti planirane u okviru predmetnog cilja u potpunosti realizovane, govori o snažnoj posvećenosti Ministarstva kulture i medija, ali i nacionalnih institucija kulture, razvoju međunarodne kulturne saradnje i procesu evropskih integracija u ovoj oblasti. U tom kontekstu, ostvareni su rezultati u domenu jačanja kulturne saradnje u okviru međunarodnih programa i inicijativa, kao i na nivou bilateralne saradnje, i to sa subjektima iz zemalja Zapadnog Balkana i drugih evropskih država.

Operativni cilj 2.4: Razvijati kulturne potrebe i navike građana i građanki i stimulisati razvoj publike

Premda je izrada plana aktivnosti diversifikacije publike realizovana djelimično, odnosno od određenog broja ustanova kulture, ustanove generalno uspijevaju da animiraju veliki broj posjetilaca, tako da je u 2024. godini zabilježen porast broja publike na skoro 360.000, što je preko 100.000 više u odnosu na polaznu vrijednost iz 2022. godine.

Izazovi su vezani za detaljnija istraživanja publike i uvezivanje sa područjem iz kojeg potiče publika, jer iako su kulturne potrebe zajedničke važno je locirati trendove, statistički pratiti njihov rast i presjek stanja kako bi se dodatno animirali konzumenti kulturnih sadržaja.

Indikatori učinka

Strateški cilj 2	Osnažiti vaninstitucionalni sektor kulture, međusektorsku, međuresornu i međunarodnu saradnju i razvoj publike			
Naziv indikatora učinka	Početna vrijednost	Ostvarena vrijednost na kraju 2024.	Ciljna vrijednost 2025.	Ciljna vrijednost 2027.
Operativni cilj	2.1. Poboljšati saradnju i ambijent rada vaninstitucionalnih aktera u kulturi			
a) Broj reprezentativnih strukovnih udruženja Izvor: Akti o utvrđivanju statusa: reprezentativno strukovno udruženje	0	0	3	7
b) Broj manifestacija i festivala od posebnog značaja za kulturu Crne Gore Izvor: Akti o određivanju kulturne manifestacije ili festivala od posebnog značaja	5 (2022)	6	8	10
Operativni cilj	2.2. Pospješiti saradnju sa drugim resorima			
a) Broj zajedničkih aktivnosti i projekata resora kulture s drugim resorima Izvor: Izvještaji o radu MKM i ustanova kulture, protokoli o saradnji, internet prezentacije	0 (nije mjereno)	14	15	30
Operativni cilj	2.3. Intenzivirati međunarodnu saradnju i proces evropskih integracija u oblasti kulture			
a) Broj projekata aktera kulture podržanih iz međunarodnih fondova kojima koordinira MKM Izvor: Internet prezentacije fondova	10 (2022)	14	15	20
Operativni cilj	2.4. Razvijati kulturne potrebe i navike građana i građanki i stimulisati razvoj publike			
a) Broj posjetilaca (m. i f.) Izvor: Evidencije ustanova kulture	257.028 (2022)	359.314	400.000	440.000

- 2.1. a) Po pitanju strukovnih udruženja još uvijek nije došlo do promjena budući da je neophodno donijeti pravilnik kojim će se regulisati kriterijumi i način utvrđivanja statusa reprezentativnog strukovnog udruženja. Međutim, Ministarstvo je prilikom programiranja prioriternih oblasti za finansiranje projekata nevladinih organizacija u 2025. godini, posebnu pažnju posvetilo stvaranju preduslova za rješavanje predmetnog pitanja. Naime, Sektorska analiza iz 2024. godine, u skladu s kojom će Ministarstvo raspisati javni konkurs u 2025. godini, kreirana je namjenski za strukovna udruženja, kako bi se konkursom finansirali programi koji će doprinijeti identifikaciji i prepoznavanju udruženja koja imaju potencijala (stručnih, kadrovskih, organizacionih) da odgovore svim budućim izazovima koje bi sa sobom trebalo da nosi status reprezentativnosti i budu reprezent struke u interesu svojih članova, a u oblasti kulture koju zastupaju.
- 2.1. b) Broj manifestacija i festivala od posebnog značaja za kulturu Crne Gore u 2024. nije promijenjen u odnosu na prvobitan broj, iz razloga što je posljednji festival kome je dodijeljen status uvršten u ovu kategoriju krajem decembra 2022. godine, pa polazna vrijednost nije obuhvatila i taj festival budući da je analiza stanja za potrebe strateškog dokumenta u toj oblasti urađena prije kraja godine. U svakom slučaju, predstoji redefinisane Uredbe kojom se reguliše ova materija, čime će se stvoriti osnov za povećanje broja manifestacija i festivala od posebnog značaja za kulturu.
- 2.2. a) Ukupan broj zajedničkih projekata i aktivnosti resora kulture sa drugim resorima u 2024. godini bio je 14, od čega je deset realizovano s obrazovnim ustanovama, a četiri sa subjektima iz sfere turizma. Konkretno, tri nacionalne institucije kulture (Državni arhiv, Filmski centar i Prirodnjački muzej) potpisale su šest memoranduma i ugovora o saradnji s različitim subjektima, počev od predškolskih do univerzitetskih ustanova, a još dvije državne ustanove kulture (Crnogorsko narodno pozorište i Kraljevsko pozorište „Zetski dom“) ostvarile su saradnju na četiri instance sa školama i fakultetima, i to kroz redovne posjete učenika i studenata pozorištima, gledanje odgovarajućih predstava, ali i obrazovno-kulturni segment gdje su djeca i mladi ne samo publika, nego i kreatori kulturnih sadržaja. U kooperaciji s resorom turizma, NTO i lokalnim turističkim organizacijama, Ministarstvo kulture i medija, nacionalne i opštinske ustanove kulture, kreirali su Katalog manifestacija i festivala iz oblasti kulture, dok su tri ustanove (Kraljevsko pozorište „Zetski dom“, Pomorski muzej i Prirodnjački muzej) organizovale događaje i manifestacije u saradnji s lokalnim turističkim organizacijama.
- 2.3. a) Na internet prezentacijama međunarodnih fondova kojima koordinira MKM, još uvijek nijesu objavljeni rezultati poziva koji su raspisani za 2024. godinu, pa podaci prikazani u tabelarnom dijelu nijesu potpuni.
- 2.4. a) U 2024. godini broj posjetilaca nacionalnih ustanova kulture bio je 359.314. Izvještajem o realizaciji Akcionog plana Nacionalnog programa razvoja kulture 2023–2027. za 2023. godinu konstatovano je da je već u 2023. godini značajno premašena čak i ciljana vrijednost za 2027. godinu, te s tim u vezi ovim Izvještajem revidirane su vrijednosti za 2025. i 2027. godinu i definisane sljedeće: 400.000 (2025) i 440.000 (2027). U poređenju s polaznom vrijednošću koja je iznosila 257.028 u 2022. godini, evidentno je da je u protekloj godini broj posjetilaca bio za preko 100.000 veći, odnosno za 40%, što je ogroman porast. Do najvišeg rasta zapravo je došlo u 2023. godini, kada je broj publike iznosio 354.896, a u 2024. godini nastavljen je blaži pozitivan trend. U izvještajnom periodu, najveći porast broja posjetilaca zabilježen je kod Muzeja savremene umjetnosti, sa 3.323 na 15.000, čime se ova ustanova nakon transformacije u 2023, vraća u redovne tokove. Takođe, Prirodnjački muzej imao je drastično veći broj publike, i to 22.000, u odnosu na 6.526 koliko ih je bilo u 2023. godini.

III TABELA ZA IZVJEŠTAVANJE

STRATEŠKI CILJ I			USPOSTAVITI PROFESIONALAN, EFIKASAN, UMREŽEN I STABILAN JAVNI SEKTOR U KULTURI							
Operativni cilj 1.1.			Inovirati pravni okvir u kulturi							
Indikator učinka a)			Početna vrijednost 2022.		Ciljna vrijednost 2025.			Ciljna vrijednost 2027.		
Broj donijetih zakonskih i podzakonskih akata Izvor: zaključak Vlade, internet stranica Vlade, „Službeni list CG“			0		4 zakonska i 4 podzakonska akta			6 zakonskih i 6 podzakonskih akata		
Indikator učinka b)			Početna vrijednost 2022.		Ciljna vrijednost 2025.			Ciljna vrijednost 2027.		
Broj opštinskih programa razvoja kulture Izvor: „Službeni list CG – Opštinski propisi“			3		7			15		
Aktivnost koja utiče na realizaciju OC 1.1.	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
Mjera 1.1.1. Unapređenje zakonsko-regulatornog okvira u kulturi kroz analizu primjene i dalje usaglašavanje s međunarodnim standardima i praksama										
1. Izmjene i dopune Zakona o zaštiti kulturnih dobara	utvrđen Predlog zakona – Sprovedene su aktivnosti u početnoj fazi pripreme Zakona i obrazovana Radna grupa koja radi na izmjenama i dopunama Zakona.	MKM, Uprava za zaštitu kulturnih dobara, CKACG, Sekretarijat za zakonodavstvo, resorna ministarstva	II kvartal 2023.	IV kvartal 2024.	Nije realizovano	IV kvartal 2025. Imajući u vidu da je u pitanju krovni zakon kojim se uređuje oblast zaštite kulturnih dobara, ocijenjeno je da je potreban širi konsultativni proces koji će uključivati više zainteresovanih strana, kao i duži rad na inoviranju zakonskog teksta, kako bi se kroz normativni okvir poboljšali uslovi za unapređenje stanja u oblasti zaštite i očuvanja kulturnih dobara.	3.000 €	nijesu utrošena posebna sredstva	Budžet MKM	Nastavak aktivnosti Radnog tima na izradi teksta.
2. Izmjene i dopune Zakona o bibliotečkoj djelatnosti	utvrđen Predlog zakona – Predlog zakona je utvrđen na sjednici	MKM, NBCG, Biblioteka za slijepe, Sekretarijat za zakonodavstvo,	II kvartal 2023.	II kvartal 2024.	Realizovano		1.200 €	nijesu utrošena posebna sredstva	Budžet MKM	

	Vlade 27. februara 2025.	resorna ministarstva								
3. Izmjene i dopune Zakona o muzejskoj djelatnosti	utvrđen Predlog zakona – Predlog zakona je utvrđen na sjednici Vlade 27. februara 2025.	MKM, NMCG, Pomorski muzej, Prirodnjački muzej, Sekretarijat za zakonodavstvo, resorna ministarstva	II kvartal 2023.	II kvartal 2024.	Realizovano		1.200 €	nijesu utrošena posebna sredstva	Budžet MKM	
4. Analiza primjene i potrebe inoviranja Zakona o kulturi	izrađena Analiza – Završene su dvije od tri faze predmetne analize za koje je MKM angažovalo Institut za razvoj međunarodnih odnosa IRMO iz Hrvatske, i to: Analiza okvira kulturne politike Crne Gore sa fokusom na Zakon o kulturi i kvalitativno istraživanje o primjeni Zakona o kulturi, i u toku je treća faza analize.	MKM, ekspertska tim, javne ustanove kulture, nezavisna kulturna scena, stručna javnost, resorna ministarstva	IV kvartal 2023.	II kvartal 2024.	Djelimično realizovano	I kvartal 2025. Imajući u vidu da ova analiza treba da da preporuke za regulativna i implementacijska poboljšanja u oblasti kulture, a što bi činilo dobru polaznu osnovu za normativna unapređenja važećeg Zakona o kulturi, ocijenjeno je da je neophodan studiozan pristup i participativni proces za koji je potreban duži vremenski period od inicijalno planiranog, kako bi se sagledali praktični problemi u primjeni propisa, uzeli u obzir međunarodni standardi i primjeri dobre prakse, čime će se stvoriti kvalitetan osnov za pripremu Nacrta zakona.	5.000 €	17.962,29 €	Budžet MKM	Nastavak aktivnosti ekspertske tima na finalizaciji Analize.
5. Izmjene i dopune Zakona o kulturi	utvrđen Predlog zakona – Završen je postupak izbora predstavnika NVO sektora u radnom tijelu i toku je proces formiranja radnog tijela.	MKM, javne ustanove kulture, nezavisna kulturna scena, stručna javnost, resorna ministarstva, Sekretarijat za zakonodavstvo	II kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	Nije realizovano	IV kvartal 2025. Imajući u vidu da se MKM opredijelilo za sprovođenje složenog procesa izrade Analize zakonodavnog okvira u oblasti	3.000 €	nijesu utrošena posebna sredstva	Budžet MKM	Razmatranje Analize primjene i potrebe inoviranja Zakona o kulturi od strane svih organizacionih jedinica MKM i intenziviranje aktivnosti na

						kulture, cijenilo se opravdanim da se s izmjenama Zakona o kulturi otpočne u 2025. godini, nakon što ova analiza dà preporuke u kom pravcu je potrebno mijenjati i kreirati kulturne politike u Crnoj Gori.				izmjeni i dopuni Zakona.
6. Izmjene i dopune Zakona o pozorišnoj djelatnosti	utvrđen Predlog zakona – /	MKM, javne ustanove kulture, nezavisna kulturna scena, stručna javnost, resorna ministarstva, Sekretarijat za zakonodavstvo	II kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	Nije realizovano	IV kvartal 2025. U odnosu na predmetni zakon ocijenjeno je da je potreban duži vremenski period kako bi se definisala adekvatna rješenja koja će odgovoriti zahtjevima savremene pozorišne produkcije.	1.200 €	nijesu utrošena posebna sredstva	Budžet MKM	Pokrenuti proces izmjena i dopuna Zakona o pozorišnoj djelatnosti.
Mjera 1.1.2. Iniciranje odgovarajućih izmjena ili dopuna zakonskih rješenja iz nadležnosti drugih resora, kojima se direktno ili indirektno podstiče razvoj kulture										
7. Iniciranje izmjena Zakona o nevladinim organizacijama u smislu statusa i podsticaja razvoja NVO u oblasti kulture	podnijeta inicijativa MJU – /	MKM, NVO	III kvartal 2023.	IV kvartal 2023.	Nije realizovano	II kvartal 2025. Zbog rekonstrukcije Vlade izmjene Zakona o NVO prešle su u nadležnost novoosnovanog ministarstva – MIRN.	nijesu potrebna posebna sredstva	/	Budžet MKM	Budući da se istvoremeno radi na izmjenama Zakona o NVO i Zakona o kulturi, potrebno je iskoristiti trenutne okolnosti radi sinhronizovanja navedenih propisa.
8. Iniciranje izmjena Zakona o javnim nabavkama u smislu traženja izuzeća kada je riječ o specijalizovanoj opremi (nabavka muzičkih instrumenata, knjiga, scenografskih i kostimografskih elemenata, opreme	podnijeta inicijativa MF – na osnovu zahtjeva MKM dostavljeni predlozi 9 nacionalnih ustanova kulture (Prirodnjački muzej, Muzej savremene umjetnosti, Pomorski muzej, Nacionalna	MKM, nacionalne ustanove kulture	III kvartal 2023.	IV kvartal 2023.	Realizovano	/	nijesu potrebna posebna sredstva	/	Budžet MKM, nacionalnih ustanova kulture	

i materijala za vršenje poslova konzervatorske djelatnosti itd.)	biblioteka, Biblioteka za slijepe, Centar za konzervaciju i arheologiju, Muzički centar, Crnogorsko narodno pozorište, Zetski dom), nakon čega je 21.1.2025. godine MKM uputilo inicijativu Ministarstvu finansija									
Mjera 1.1.3. Unapređenje sistema planiranja i upravljanja u kulturi										
9. Iniciranje saradnje i pružanje podrške lokalnim samoupravama u donošenju opštinskih programa razvoja kulture u skladu s obavezom propisanom Zakonom o kulturi	broj opština s kojima je ostvarena saradnja (najmanje 5) – Zajednica opština CG obrazovala Radnu grupu za izradu Modela opštinskog programa razvoja kulture, uz učešće predstavnika MKM, maj 2024; potpisan Sporazum o saradnji između MKM i ZOCCG, jul 2024; kreiran Model opštinskog programa razvoja kulture, jul 2024; Model dostavljen na adrese svih 25 opština, septembar 2024; održana prezentacija Modela u ZOCCG, oktobar 2024, prisustovali predstavnici 13 opština	MKM, lokalne samouprave	I kvartal 2024.	II kvartal 2024.	Realizovano	/	nijesu potrebna posebna sredstva	/	Budžet MKM	U saradnji sa ZOCCG prepoznata je potreba organizovanja obuka za strateško planiranje za predstavnike JLS, što korespondira s planiranim aktivnostima NPRK, pa se preporučuje da se predmetna aktivnost planira za II kvartal 2025.
Operativni cilj 1.2.			Ojačati institucionalne kapacitete u kulturi							
Indikator učinka a)			Početna vrijednost (2020–2022)			Ciljna vrijednost 2025.			Ciljna vrijednost 2027.	

Procenat zaposlenih (m. i f.) u nacionalnim ustanovama kulture koji su prošli neku edukaciju u odnosu na ukupan broj zaposlenih (m. i f.)			18,8%			25%			30%		
Izvor: Izvještaji o radu ustanova kulture											
Indikator učinka b) Procenat sredstava nacionalnih ustanova kulture namijenjenih za programske aktivnosti Izvor: Zakon o budžetu Crne Gore (za kalendarsku godinu) i izvještaji o radu ustanova kulture			Početna vrijednost 2022.			Ciljna vrijednost 2025.			Ciljna vrijednost 2027.		
			27,3%			31%			35%		
Aktivnost koja utiče na realizaciju OC 1.2.	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja	
Mjera 1.2.4: Unapređenje evidencije, komunikacije i saradnje sa i između aktera u kulturi											
10. Angažovanje istaknutih kulturnih stvaralaca i stručnjaka u kulturi na promociji kulture u Crnoj Gori	broj stvaralaca i stručnjaka (najmanje 6) broj projekata (najmanje 6) – Pomorski muzej: stručno predavanje Petrovići i Boka povodom Njegoševog dana, 13. novembra u organizaciji Pomorskog muzeja Crne Gore i Narodnog muzeja Crne Gore. Predavanje je održao Vukadin Nišavić, kustos (15.11.2024) Zetski dom: Proslava jubileja 140 godina pozorišta angažovani kompozitor Saša Tamindžić, teatrolog Luka Milunović	MKM, javne ustanove kulture, istaknuti kulturni stvaraoci	I kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	Realizovano	/	12.000 €	Pomorski muzej: 500 € Zetski dom: 5.500 €	Budžet MKM, javnih ustanova kulture	Nastaviti s realizacijom aktivnosti u narednom periodu.	

[illegible]

Operativni cilj 1.3.			Unaprijediti sistem i ulaganja u zaštitu kulturne baštine							
Indikator učinka a) Broj unaprijeđenih kulturnih dobara Izvor: Izvještaj o radu MKM, internet stranica MKM			Početna vrijednost		Ciljna vrijednost 2025.			Ciljna vrijednost 2027.		
			0		7			15		
Aktivnost koja utiče na realizaciju OC 1.3.	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
Mjera 1.3.1: Unapređenje sistema zaštite kulturne baštine										
11. Kreiranje Liste prioriteta nepokretnih kulturnih dobara	kreirana Lista – Lista je kreirana za potrebe izrade i donošenja Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2024. godinu, u kojem su sadržana i nepokretna kulturna dobra koja zahtijevaju konzervatorski i arheološki tretman i koja su predložena od strane nadležnih institucija.	Uprava za zaštitu kulturnih dobara, CKACG, MKM	IV kvartal 2023.	II kvartal 2024.	Realizovano		nijesu potrebna posebna sredstva	/	Budžet MKM	Kontinuirano ažuriranje Liste u odnosu na realizovane projekte Program zaštite i očuvanja kulturnih dobara, a u saradnji sa nadležnim institucijama.
12. Kreiranje Liste prioriteta pokretnih kulturnih dobara	kreirana Lista –	Uprava za zaštitu kulturnih dobara, CKACG, MKM, NMCG, DACG, Pomorski muzej CG, opštinski muzeji	II kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	Nije realizovano	IV kvartal 2025. Drugačijom metodologijom rada na Programu zaštite i očuvanja kulturnih dobara, utvrđeno je da su prioritet za 2024. godinu nepokretna kulturna dobra, a da će Lista prioritetnih pokretnih kulturnih dobara biti kreirana do kraja 2025. godine.	nijesu potrebna posebna sredstva	/	Budžet MKM	Započeti aktivnosti na dostavljanju podataka od nacionalnih i opštinskih muzeja u cilju kreiranja Liste prioriteta pokretnih kulturnih dobara.
13. Izrada informacionog	izrađen softver,	Uprava za zaštitu kulturnih dobara	I kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	Djelimično realizovano	IV kvartal 2025.	177.200 €	53.099,99 €	Budžet UZKD	Potrebno je da Uprava za zaštitu

sistema kulturnih dobara	skeniran dio dokumentacije – U novembru 2024. godine završen tender i potpisan ugovor sa pravnim licem izabranim za realizaciju projekta: Razvoj, izmjena i nadogradnja informacionog sistema KuDIS (pravno lice InfoStream d.o.o. Podgorica)					Potpuna realizacija aktivnosti nije mogla biti završena zbog trajanja postupka javne nabavke.				kulturnih dobara intenzivira aktivnosti na finalizaciji izrade i korišćenja softvera.
Mjera 1.3.2: Sprovođenje mjera zaštite kulturnih dobara i promocije značaja kulturne baštine za društvo										
14. Relicenciranje izdatih konzervatorskih licenci za pravna lica	broj akata o relicenciranju – /	MKM, Komisija za izdavanje i oduzimanje licenci	III kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	Nije realizovano	IV kvartal 2026. Kako u važećim propisima nijesu definisani uslov i način o sprovođenju postupka relicenciranja, realizacija aktivnosti će uslijediti nakon izmjena i dopuna Zakona o zaštiti kulturnih dobara koje su u toku.	3.000 €	nijesu utrošena posebna sredstva	Budžet MKM	Preduslov za realizaciju aktivnosti su izmjene i dopune Zakona o zaštiti kulturnih dobara, pa je potrebno propisati uslove i način o sprovođenju postupka relicenciranja.
15. Relicenciranje izdatih konzervatorskih licenci za fizička lica	broj akata o relicenciranju – /	MKM, Komisija za izdavanje i oduzimanje licenci	III kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	Nije realizovano	IV kvartal 2026. Kako u važećim propisima nijesu definisani uslov i način o sprovođenju postupka relicenciranja, realizacija aktivnosti će uslijediti nakon izmjena i dopuna Zakona o zaštiti kulturnih dobara koje su u toku.	3.000 €	nijesu utrošena posebna sredstva	Budžet MKM	Preduslov za realizaciju aktivnosti su izmjene i dopune Zakona o zaštiti kulturnih dobara, pa je potrebno propisati uslove i način o sprovođenju postupka relicenciranja.
16. Relicenciranje izdatih istraživačkih	broj akata o relicenciranju – /	MKM, Komisija za izdavanje i oduzimanje licenci	III kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	Nije realizovano	IV kvartal 2026. Kako u važećim propisima nijesu definisani uslov i	1.500 €	nijesu utrošena posebna sredstva	Budžet MKM	Preduslov za realizaciju aktivnosti su izmjene i dopune

licenci za pravna i fizička lica						način o sprovođenju postupka relicenciranja, realizacija aktivnosti će uslijediti nakon izmjena i dopuna Zakona o zaštiti kulturnih dobara koje su u toku.				Zakona o zaštiti kulturnih dobara, pa je potrebno propisati uslove i način o sprovođenju postupka relicenciranja.
17. Revizija Plana upravljanja Prirodnog i kulturno-istorijskog područja Kotora	izvršena revizija, urađen dokument – Nakon što je obrazovan Savjet za upravljanje Područjem Kotora u junu 2024. godine, održane su dvije sjednice, te izvršena analiza dosadašnjih aktivnosti.	Opština KO, MKM, UZKD	I kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	Djelimično realizovano	I kvartal 2026. Budući da izradom dokumenta koordinira predsjednik Opštine Kotor, a da još uvijek nije došlo do konstituisanja vlasti u toj opštini, aktivnosti će se nastaviti stvaranjem uslova za isto.	10.000 €	nijesu utrošena posebna sredstva	Budžet Opštine KO i MKM	Intenzivirati aktivnosti koje se odnose na reviziju, nakon čega će uslijediti usklađivanje Plana upravljanja s planskim dokumentima i Studijom zaštite za Područje Kotora.
18. Konstituisanje Savjeta za upravljanje Područjem Kotora	konstituisan Savjet – Radi koordinacije vršenja poslova zaštite, očuvanja i upravljanja, Vlada je obrazovala Savjet za upravljanje Područjem Kotora, jun 2024. godine.	MKM – Vlada CG	IV kvartal 2023.	I kvartal 2024.	Realizovano	/	nijesu potrebna posebna sredstva za konstituisanje, već za održavanje sjednica	/	Budžet MKM	

Operativni cilj 1.4.		Unaprijediti sistem i ulaganja u savremenu produkciju								
Indikator učinka a)		Početna vrijednost 2022.		Ciljna vrijednost 2025.		Ciljna vrijednost 2027.				
Broj objavljenih konkursa podrške stvaralaštvu na godišnjem nivou		4		5		6				
Izvor: Odluke o objavljivanju konkursa, internet stranica MKM										
Indikator učinka b)		Početna vrijednost 2022.		Ciljna vrijednost 2025.		Ciljna vrijednost 2027.				
Broj objekata privedenih namjeni za realizaciju programa u oblasti kulture		3		4		6				
Izvor: Upotrebne dozvole, internet stranice MKM i opština										

Aktivnost koja utiče na realizaciju OC 1.4.	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
Mjera 1.4.1. Podsticanje razvoja kulturno-umjetničkog stvaralaštva										
19. Pokretanje konkursa za podršku i podsticanje književnog stvaralaštva autora, isključivo za individualne prijave autora (fizička lica)	broj podržanih projekata (najmanje 3) – /	MKM	I kvartal 2024.	II kvartal 2024.	Nije realizovano	/ Procijenjeno je da u odnosu na već postojeće konkursne linije za podršku kulturno-umjetničkom stvaralaštvu, u 2024. godini nije bilo izvodljivo pokrenuti novu konkursnu liniju.	70.000 €	nijesu utrošena posebna sredstva	Budžet MKM	Predmetna aktivnost se neće realizovati iz razloga planiranja osnivanja Agencije za knjigu (radni naziv), kome predstoji izrada Elaborata opravdanosti. Ovaj vid pravnog subjekta će se u perspektivi baviti pitanjima iz ovog domena pa će aktivnost imati kontinuitet.
Mjera 1.4.2: Podsticanje razvoja kulturnih i kreativnih industrija										
20. Kreiranje godišnjeg programa umjetničkih rezidencija u kreativnim hakovima u Kotoru, Baru i Šavniku za 2024. godinu	kreiran program – Kreiran godišnji program umjetničkih rezidencija i kompleksnih programa učešća umjetnika i stručnjaka u kulturi. Rezidencije je koristilo 24 pripadnika ciljnih grupa. U saradnji s FCCG i CNP realizovane programske aktivnosti u Kući Pekića u Šavniku.	MKM, nacionalne i lokalne ustanove kulture, nezavisni sektor	II kvartal 2023.	IV kvartal 2023.	Realizovano	/	nijesu potrebna posebna sredstva	/	Budžet MKM, budžet lokalnih samouprava	Redefinisati način kandidovanja umjetničkih programa i intenzivirati programske aktivnosti u Kreativnim hakovima u Šavniku i Kotoru.
STRATEŠKI CILJ II			OSNAŽITI VANINSTITUCIONALNI SEKTOR KULTURE, MEĐUSEKTORSKU, MEĐURESORNU I MEĐUNARODNU SARADNJU I RAZVOJ PUBLIKE							
Operativni cilj 2.1.			Poboljšati saradnju i ambijent rada vaninstitucionalnih aktera u kulturi							
Indikator učinka a)			Početna vrijednost			Ciljna vrijednost 2025.			Ciljna vrijednost 2027.	

Broj reprezentativnih strukovnih udruženja			0			3			7		
Izvor: Akti o utvrđivanju statusa: reprezentativno strukovno udruženje											
Indikator učinka b) Broj manifestacija i festivala od posebnog značaja za kulturu Crne Gore Izvor: Akti o određivanju kulturne manifestacije ili festivala od posebnog značaja			Početna vrijednost 2022.			Ciljna vrijednost 2025.			Ciljna vrijednost 2027.		
			5			8			10		
Aktivnost koja utiče na realizaciju OC 2.1.	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja	
Mjera 2.1.1: Reorganizacija konkursa i konkursne procedure											
21. Uvođenje podsticajnih mjera za žensko preduzetništvo u okviru konkursa za podršku razvoju kreativnih industrija	obezbijedena posebna konkursna linija za žensko preduzetništvo; broj podržanih projekata ženskog preduzetništva (najmanje 10) – na konkursu MKM koji je sadržao poseban segment – podrška za razvoj ženskog preduzetništva, od ukupno 29 podržanih projekata, 18 je projekata ženskog preduzetništva	MKM	III kvartal 2023.	III kvartal 2023.	Realizovano	/	100.000 €	168.600 € od ukupno 299.500 € dodijeljenih putem konkursa	Budžet MKM	Nastaviti podršku ženskom preduzetništvu u 2025. godini.	
Mjera 2.1.2: Unapređenje statusa strukovnih udruženja u kulturi											
22. Izrada Pravilnika o kriterijumima i načinu utvrđivanja statusa reprezentativnog strukovnog udruženja	donijet Pravilnik – /	MKM, strukovna udruženja	IV kvartal 2024.	I kvartal 2025.	Nije realizovano	III kvartal 2026. Preduslov za izradu Pravilnika, kao podzakonskog akta koji proizilazi iz Zakona o kulturi, su izmjene predmetnog zakona.	nijesu potrebna posebna sredstva	/	Budžet MKM	Na osnovu sprovedenog konkursa za NVO u 2025. godini koji će biti usmjeren na podršku strukovnim udruženjima u kulturi, biće	

										kreirana polazna osnova za realizaciju ove aktivnosti.
Mjera 2.1.3: Unapređenje sistema vrednovanja i evidencija nezavisnog sektora u kulturi										
23. Revizija Uredbe o kriterijumima i načinu dodjeljivanja statusa istaknuti kulturni stvaralac u cilju unapređenja sistema dodjele statusa u domenu priznavanja međunarodnih nagrada u različitim oblastima kulture i uvođenja nacionalnih nagrada u pojedinim oblastima	revidirana Uredba – Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o kriterijumima i načinu dodjeljivanja statusa istaknuti kulturni stvaralac donijeta je na sjednici Vlade 6. marta 2025.	MKM, nezavisni sektor	IV kvartal 2023.	II kvartal 2024.	Realizovano		nijesu potrebna posebna sredstva	/	Budžet MKM	
24. Revizija Uredbe o kriterijumima za određivanje manifestacija i festivala od posebnog značaja za kulturu Crne Gore u cilju unapređenja kriterijuma i sistema evaluacije za praćenje programa festivala od posebnog značaja za kulturu Crne Gore	revidirana Uredba – Obrazovana je Radna grupa za izradu predmetne Uredbe i aktivnosti su u započete.	MKM, javne ustanove kulture, nezavisni sektor	IV kvartal 2023.	II kvartal 2024.	Nije realizovano	III kvartal 2025. Zbog potrebe inoviranja Zakona o kulturi, fokus aktivnosti bio je na izradi Analize za izmjene krovnog zakonskog propisa u kulturi, tako da je revidiranje ovog podzakonskog akta odloženo za 2025. godinu.	nijesu potrebna posebna sredstva	/	Budžet MKM	Sprovesti aktivnosti neophodne za pripremu dokumenta i unaprijediti kriterijume i sistem evaluacije programa festivala i manifestacija od posebnog značaja.
25. Uspostavljanje baze podataka o aplikantima i korisnicima sredstava kroz konkurse MKM po kategorijama i s rodno	uspostavljena baza – Kroz projekat digitalizacije konkursa MKM kreiran je poseban sistem za apliciranje	MKM	I kvartal 2024.	III kvartal 2024.	Djelimično realizovano	IV kvartal 2025. Konkursi MKM putem novog digitalnog sistema objavljeni su prvi put u decembru 2024. godine, a baza podataka o	nijesu potrebna posebna sredstva	/	Budžet MKM	U narednom periodu promovisati nove digitalne servise MKM radi što većeg broja aplikacija ovim putem.

disagregiranim podacima	digitalnim putem (konkursimkm.gov.me). Ta platforma će biti korišćena i kao baza podataka o aplikantima i korisnicima sredstava kroz konkurse MKM.					svim aplikantima i korisnicima sredstava biće dostupna na kraju 2025. nakon finalizacije svih konkursa MKM u ovoj godini.				
Operativni cilj 2.2.			Pospješiti saradnju sa drugim resorima							
Indikator učinka a) Broj zajedničkih aktivnosti i projekata resora kulture s drugim resorima Izvor: Izvještaji o radu MKM i ustanova kulture, protokoli o saradnji, internet prezentacije			Početna vrijednost		Ciljna vrijednost 2025.			Ciljna vrijednost 2027.		
			0 (nije mjereno)		15			30		
Aktivnost koja utiče na realizaciju OC 2.2.	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
Mjera 2.2.1: Unapređenje saradnje s resorima obrazovanja i naučno-istraživačke djelatnosti										
26. Pokretanje Nacionalnog programa umjetničkog i kulturnog obrazovanja	potpisan protokol o saradnji između nadležnih ministarstava broj organizovanih programa i posjeta (najmanje 10) – Usaglašavanje protokola o saradnji između MKM i MPNI je u završnoj fazi. Državni arhiv: 06.12.2024.godine zaključen Memorandum o saradnji sa Univerzitetom Crne Gore. Sa JU Srednja ekonomska škola „Mirko Vešović“	MKM, MP, nacionalne i lokalne ustanove kulture	II kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	Djelimično realizovano	I kvartal 2025. Protokol o saradnji između nadležnih ministarstava još uvijek nije usaglašen zbog brojnih aktivnosti oba resora krajem 2024. godine.	nijesu potrebna dodatna sredstva	/	Budžet MKM, budžet ustanova	Nastaviti s dobrom praksom saradnje ustanova kulture i obrazovanja.

[illegible]

	predstava „Snežana i sedam patuljaka“ u saradnji više srednjih škola sa teritorije Crne Gore CNP: Organizovana posjeta odjeljenja I-B Gimnazije Slobodan Škerović, 16.11.2024, odgledana predstava „Šćeri moja“, kao i redovne periodične organizovane posjete studenata Univerziteta Donja Gorica Prirodnjački muzej: Potpisan memorandum i plan realizacije organizovanih posjeta djece iz JPU „Đina Vrbica“ tokom cijele 2024; Februar – decembar 2024. ukupno 30 posjeta po 20 djece predškolskog uzrasta.									
27. Izvođenje radova na adaptaciji Doma digitalne revolucije u Nikšiću	adaptiran objekat – Radovi na Domu digitalne revolucije su u završnoj fazi.	Uprava za kapitalne projekte, Inovaciono-preduzetnički centar „Tehnopolis“, Nikšić Partneri: Opština Nikšić, MNTR, MKM	IV kvartal 2023.	IV kvartal 2024.	Djelimično realizovano	II kvartal 2025. Razlog odlaganja završetka radova su naknadno uočeni problemi sa hidroizolacijom i prokišnjavanjem. Tim povodom bilo je potrebno uraditi dodatan projekat,	1.100.000 €	realizovana sredstva biće poznata po završetku radova	Budžet Crne Gore (Kapitalni izdaci)	Nastavak radova, odnosno završne faze.

						raspisati nabavku i izabrati ponuđača.				
Mjera 2.2.2: Unapređenje saradnje s resorom nadležnim za oblast turizma										
28. Kreiranje kataloga manifestacija i festivala u oblasti kulture	objavljen katalog na službenim internet stranicama – MKM objavilo Katalog za 2024. godinu na službenoj internet stranici 5. marta 2025. i obavijestilo NTO i MT	MKM, MERT, nacionalne i lokalne ustanove kulture, NTO, LTO	II kvartal 2023.	IV kvartal 2023.	Realizovano		2.000 €	nijesu utrošena posebna sredstva	Budžet MKM	Ažurirati Katalog na godišnjem nivou, a u subjekte saradnje uključiti i Zajednicu opština Crne Gore.
29. Razvoj kulturno-turističkih proizvoda i ponude u saradnji s nacionalnom i lokalnim turističkim organizacijama	broj organizovanih događaja (MCCG: 1 koncert) – Pomorski muzej: Uz podršku TO Kotor relizovana izložba Istorija ronjenja - Evolucija ronilačke opreme kroz vrijeme, iz kolekcije Dragana Gačevića Zetski dom: U saradnji s TO Prijestonice Cetinje – koncert Amplitudes, koncert Vasil Hadžimanov Prirodnjački muzej: 1 manifestacija tokom Podgoričkog kulturnog ljeta – Ko se boji slijepog miša još.	NTO, LTO, MCCG i druge ustanove kulture	II kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	Realizovano	/	17.000 €	Pomorski muzej: 1.200 € Zetski dom: 2.300 € Prirodnjački muzej: 2.000 €	Budžet ustanova kulture	Uspostaviti praksu redovnih sastanaka ustanova kultura sa NTO i lokalnim TO.
Operativni cilj 2.3.			Intenzivirati međunarodnu saradnju i proces evropskih integracija u oblasti kulture							
Indikator učinka a)			Početna vrijednost 2022.		Ciljna vrijednost 2025.			Ciljna vrijednost 2027.		
Broj projekata aktera kulture podržanih iz međunarodnih fondova kojima koordinira MKM			10		15			20		

Izvor: Internet prezentacije fondova										
Aktivnost koja utiče na realizaciju OC 2.3.	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
Mjera 2.3.1.Jačanje kulturne saradnje u okviru međunarodnih programa i inicijativa										
30. Obilježavanje značajnih međunarodnih jubileja	broj jubileja (5 datuma) broj događaja (25 događaja) – Obilježeni: MKM: <i>18. april - Dan ICOMOS-a,</i> Nacionalne i opštinske ustanove kulture i organi državne uprave obilježili su: Pomorski muzej: <i>Međunarodni dan muzeja – 18. maj i Evropska noć muzeja,</i> Organizovano predavanje <i>Marko Polo i put svile</i> povodom 700 godina od smrti Marka Pola. Predavanje su održali Ilija Mlinarević, kustos pomorsko tehničke zbirke i Miljan Živković, istoričar umjetnosti. Izložba <i>Bitka kod Lepanta u ilustracijama Andrije</i>	MKM, lokalne i nacionalne ustanove kulture, nezavisni sektor	III kvartal 2023.	IV kvartal 2023.	Realizovano	/	nijesu potrebna dodatna sredstva	Pomorski muzej: 400 € Crnogorska kinoteka: 1.000 € Filmski centar: 737,69 € Prirodnjački muzej: Za obilježavanje 4 manifestacije utrošeno je 20.000€. Za obilježavanje značajnih datuma na web platformama nisu potrebna dodatna sredstva. (Budžet MKM, Budžet Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija, budžet PMCG)	Budžet MKM, budžet ustanova	U narednom periodu implementacije strateškog dokumenta nastaviti s obilježavanjem značajnih međunarodnih jubileja.

	<i>Maurovića</i>, autora Ilije Mlinarevića, povodom obilježavanja 453. godišnjice od Lepantske bitke. Izložba Slovenski brodovi, 6 i 11 – Splasne plovna, autorice Duške Žitko povodom obilježavanja 72 godine postojanja i rada Pomorskog muzeja, u saradnji sa Pomorskim muzejom Sergej Mašera iz Pirana. Narodni muzej: Obilježen Međunarodni dan muzeja i Evropska noć muzeja (18.maj) prezentacijom interaktivnih tura, edukativnom radionicom za djecu: “Moji prvi arheološki koraci“ i organizacijom „Noći muzeja“. Prirodnjački muzej: Realizovano: četiri (4) manifestacije (Noć slijepih miševa, Međunarodna noć muzeja; Evropska noć istraživača; Njegošev dan – crnogorski praznik kulture). i osam (8) obilježavanja značajnih datuma vezanih za								
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

[illegible]

31. Organizacija manifestacije Dani evropske baštine	broj organizovanih događaja (najmanje 20) – Dani evropske baštine organizovani su u septembru u 12 crnogorskih opština sa 22 projekta koje je MKM podržalo sa preko 19 hiljada eura. Pomorski muzej: Edukativno pokazna radionica podovom Dana evropske baštine 2024. Zabacimo udicu u organizaciji Pomorskog muzeja Crne Gore i Kulturnog centra „Nikola Đurković“, Gradske biblioteke i čitaonice Kotor. Crnogorska kinoteka: Kinoteka je organizovala tri događaja tim povodom. Narodni muzej: Organizovana radionica “Host a Map Workshop with Local Library”. Biblioteka za slijepe: Organizovan izlet na Njeguše Prirodnjački muzej:	MKM, lokalne i nacionalne ustanove kulture, nezavisni sektor	III kvartal 2023.	III kvartal 2023.	Realizovano	/	10.000 €	MKM: 19.230,00 € Pomorski muzej: 1.300 € Crnogorska kinoteka: 300 € Narodni muzej: 600 € Prirodnjački muzej: 1.000 € (Budžet MKM, budžet PMCG)	Budžet MKM, budžet ustanova	U narednom periodu implementacije strateškog dokumenta nastaviti s obilježavanjem manifestacije Dani evropske baštine.
--	--	--	-------------------	-------------------	-------------	---	----------	---	-----------------------------	--

	PMCG: Održane dvije radionice na temu: Presentacija kulturnog i prirodnog nasleđa upotrebom novih tehnologija.									
32. Organizacija događaja u cilju izgradnje kapaciteta za učešće u otvorenim pozivima međunarodnih programa i inicijativa	broj organizovanih obuka (1 obuka) broj organizovanih info dana (4 info dana) – MKM organizovalo pet info dana za promociju konkursa (u Nikšiću u aprilu i decembru, na Cetinju u maju, novembru i decembru) i dvije obuke za pisanje projektnih aplikacija (decembar, Podgorica) u okviru programa Kreativna Evropa. Filmski centar: Desk Kreativna Evropa MEDIA organizovao je, u saradnji sa međunarodnom organizacijom EAVE (European Audiovisual Enterpreneurs), EAVE on DEMAND Montenegro radionicu 9. aprila, namijenjenu filmskim profesionalcima.	MKM, lokalne i nacionalne ustanove kulture, nezavisni sektor	II kvartal 2023.	IV kvartal 2023.	Realizovano	/	10.000 €		Budžet MKM, donacija EK	U narednom periodu implementacije strateškog dokumenta nastaviti s organizacijom info dana, prezentacija i obuka.

Mjera 2.3.2. Jačanje bilateralne saradnje u oblasti kulture										
33. Iniciranje bilateralnih sporazuma i programa u oblasti kulture	broj potpisanih bilateralnih sporazuma i programa (najmanje 4) – MKM: Program o kulturnoj saradnji između Ministarstva kulture i medija Crne Gore i Ministarstva kulture i inovacija Mađarske za period 2024–2027, januar 2024; Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade SR Njemačke o kulturnoj, naučnoj i prosvjetnoj saradnji, jul 2024; Memorandum o razumijevanju između Ministarstva kulture i medija i Britanskog savjeta kojim je definisan okvir za saradnju u oblasti kreativne ekonomije i kreativnih industrija za period do kraja 2024. godine, oktobar 2024. Pomorski muzej: Potpisan sporazum o saradnji Pomorskog muzeja Crne Gore sa Muzejom grada Beograda	MKM, resorna ministarstva u drugim zemljama	II kvartal 2023.	IV kvartal 2023.	Realizovano	/	nijesu potrebna dodatna sredstva	/	Budžet MKM	U narednom periodu implementacije strateškog dokumenta nastaviti s iniciranjem i usaglašavanjem bilateralnih programa i sporazuma o saradnji u oblasti kulture.

	Državni arhiv: Potpisani bilateralni sporazumi o saradnji sa.Sjevernom Makedonijom 27.11.2024. godine, sa Albanijom, 05.12.2024. godine.									
	Crnogorska kinoteka Sporazum o saradnji sa Francuskim institutom i ambasadom Republike Francuske u Crnoj Gori CNP: Potpisani su sporazumi o saradnji s Kazalištem „Marina Držića“ iz Dubrovnika, Makedonskim narodnim teatrom iz Skoplja i Nacionalnom ustanovom Tetrom „Jordan H. K. Džinot“ iz Velesa.									
Operativni cilj 2.4.		Razvijati kulturne potrebe i navike građana i građanki i stimulisati razvoj publike								
Indikator učinka a) Broj posjetilaca (m. i f.) Izvor: Evidencije ustanova kulture		Početna vrijednost 2022.			Ciljna vrijednost 2025.			Ciljna vrijednost 2027.		
		257.028			400.000			440.000		
Aktivnost koja utiče na realizaciju OC 2.4.	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
Mjera 2.4.2: Kreiranje povoljnog ambijenta za razvoj publike										

34. Izrada plana aktivnosti diversifikacije publike u ustanovama kulture	izrađen plan – Pomorski muzej: Izrađen i usvojen Plan aktivnosti diversifikacije publike u Pomorskom muzeju Crne Gore. Narodni muzej: Plan aktivnosti diversifikacije publike u NMCG definisan je posebnim segmentom Strateškog plana razvoja NMCG. CNP: u toku izrada plana sa mjerama koje bi doprinijele dobijanju značajnih podataka o publici, a potom i kreiranju programa razvoja publike Biblioteka za slijepe: BZSCG vodi pisanu evidenciju o broju posjetilaca na osnovu broja popunjenih mjesta u sali u kojoj se održavaju kulturni programi. Na taj način sa izuzetnom preciznošću ustanova utvrđuje posjećenost pojedinih događaja, vrši upoređivanja i izvodi zaključke o poboljšanju programa,	nacionalne i lokalne ustanove kulture	II kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	Djelimično realizovano	II kvartal 2025. Nacionalne ustanove kulture imale su različit pristup u izradi plana, pa se i dinamika realizacije predmetne aktivnosti razlikuje od ustanove do ustanove.	nijesu potrebna posebna sredstva	/	Budžet ustanova kulture	Nacionalne ustanove kulture, prilikom pripreme Programa rada za 2025. godinu, u navedeni dokument treba da uvrste i plan diversifikacije publike.
--	--	---------------------------------------	------------------	------------------	------------------------	---	----------------------------------	---	-------------------------	---

[illegible]

IV PREPORUKE ZA NAREDNE FAZE SPROVOĐENJA STRATEŠKOG DOKUMENTA

U domenu kulturno-umjetničkog stvaralaštva, na nivou resora u kooperaciji s institucijama kulture, potrebno je sistematizovati i kompletirati baze podataka, intenzivirati komunikaciju na nacionalnom i opštinskom nivou, podsticati institucionalno umrežavanje, pojačati monitoring projekata, obezbijediti valorizaciju drugih resursa promotivno turističkog karaktera i njihovo implementiranje u kulturne politike, angažovanje kvalitetnih eksternih saradnika, organizovanje edukacija, javnih dijaloga, susreta, okruglih stolova, uključivanje umjetnika i stručnjaka u stručno profilisane poslove i promovisanje kulture u širem kontekstu. Takođe, preporuka je da se stavi fokus na osnaživanje ciljnih grupa poput ljudi starije starosne dobi na konzumiranje kulturnih sadržaja kroz programske aktivnosti institucija koje bi bile namijenjene ovoj grupaciji, kao i pokretanje novih programskih konkursnih linija.

U oblasti kulturne baštine, kako bi se prevazišle prepoznate prepreke, potrebno je ubrzati proces donošenja zakonskih izmjena posebno kroz snaženje saradnje među svim subjektima u sistemu, koji imaju ulogu u donošenju zakona, ali i kroz angažovanje ekspertskog kadra koji će raditi na dokumentima, kao i obezbjeđivanje finansijskih sredstava za članove tima, kao dodatni vid motivacije. Brže usvajanje zakonskih izmjena omogućilo bi nesmetanu realizaciju planiranih aktivnosti u zaštiti i očuvanju kulturne baštine. Kroz koordinisan rad institucija, stručnjaka i investitora, zaštita kulturne baštine može postati ne samo obaveza, već i strateški resurs za dalji održivi razvoj i promociju kulturnog identiteta.

Imajući u vidu nedostatak kadrovskih kapaciteta, preporuka je uspostavljanje bolje saradnje Ministarstva kulture i medija sa ključnim nosiocima obrazovnog sistema (UCG), radi potencijalnog osnivanja novih studijskih programa iz oblasti kulturne baštine, kao i jačanje kapaciteta institucija kulture kroz ciljne edukacije i zapošljavanje dodatnog stručnog kadra.

Povećana finansijska ulaganja i diverzifikacija izvora finansiranja osigurala bi dugoročnu održivost zaštite kulturne baštine. U tom kontekstu, treba razmotriti modele koncesija i javno-privatnog partnerstva za konzervatorske intervencije ugroženih nepokretnih kulturnih dobara, s akcentom na fortifikacije i njihovo stavljanje u funkciju održivog korišćenja.

Uvođenje pilot faze informacionog sistema kulturnih dobara, kako bi se testirala efikasnost prije šire primjene, predstavljao bi važan korak ka digitalizaciji i većoj transparentnosti, omogućavajući stručnjacima i široj javnosti lakši pristup podacima o kulturnoj baštini.

U domenu međunarodne saradnje, potrebno je dodatno raditi na jačanju kapaciteta sektora kulture za korišćenje bespovratnih sredstava koja su dostupna u okviru različitih fondova Evropske unije i međunarodnih organizacija i inicijativa, kako bi crnogorska kultura i kulturni djelatnici postali konkurentniji i bolje prepoznati na evropskom i širem nivou. U tom kontekstu, potrebno je nastaviti sa realizacijom obuka, radionica i promotivnih događaja koji imaju za cilj širenje informacija o mogućnostima za prijavljivanje projekata, ideja i aktivnosti u saradnji sa međunarodnim partnerima.

Pored navedenog, potrebno je nastaviti sa jačanjem bilateralne saradnje u oblasti kulture i direktnim umrežavanjem sa nadležnim institucijama u partnerskim zemljama, kako bi na osnovu potpisanih sporazuma i programa saradnje crnogorski sektor kulture imao dodatne prilike za razmjenu programa i sadržaja.

Crna Gora
Ministarstvo kulture i medija

Adresa: Njegoševa br. 83
81250 Cetinje, Crna Gora
tel: +382 41 232 571
fax: +382 41 232 572
www.gov.me/mku

NACIONALNI PROGRAM RAZVOJA KULTURE 2023–2027.

AKCIONI PLAN 2025–2026.

Cetinje, jul 2025.

STRATEŠKI CILJ I		USPOSTAVITI PROFESIONALAN, EFIKASAN, UMREŽEN I STABILAN JAVNI SEKTOR U KULTURI				
Operativni cilj 1.1.		Inovirati pravni okvir u kulturi				
Indikator učinka a)		Početna vrijednost 2022.	Ciljna vrijednost 2025.		Ciljna vrijednost 2027.	
Broj donijetih zakonskih i podzakonskih akata Izvor: zaključak Vlade, internet stranica Vlade, „Službeni list CG“		0	4 zakonska i 4 podzakonska akta		6 zakonskih i 6 podzakonskih akata	
Indikator učinka b)		Početna vrijednost 2022.	Ciljna vrijednost 2025.		Ciljna vrijednost 2027.	
Broj opštinskih programa razvoja kulture Izvor: „Službeni list CG – Opštinski propisi“		3	7		15	
Aktivnost koja utiče na realizaciju OC 1.1.	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
Mjera 1.1.1. Unapređenje zakonsko-regulatornog okvira u kulturi kroz analizu primjene i dalje usaglašavanje s međunarodnim standardima i praksama						
1. Izmjene i dopune Zakona o zaštiti kulturnih dobara	utvrđen Predlog zakona	MKM, Uprava za zaštitu kulturnih dobara, CKACG, Sekretarijat za zakonodavstvo, resorna ministarstva	I kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	5.000 €	Budžet MKM

2. Analiza primjene i potrebe inoviranja Zakona o kulturi	izrađena Analiza	MKM, ekspertska tim, javne ustanove kulture, nezavisna kulturna scena, stručna javnost, resorna ministarstva	II kvartal 2024.	I kvartal 2025.	7.000 €	Budžet MKM
3. Predlog Zakona o kulturi	utvrđen Predlog zakona	MKM, javne ustanove kulture, nezavisna kulturna scena, stručna javnost, resorna ministarstva, Sekretarijat za zakonodavstvo	I kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	5.000 €	Budžet MKM
4. Izmjene i dopune Zakona o pozorišnoj djelatnosti	utvrđen Predlog zakona	MKM, javne ustanove kulture, nezavisna kulturna scena, stručna javnost, resorna ministarstva, Sekretarijat za zakonodavstvo	I kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	5.000 €	Budžet MKM
5. Izmjene i dopune Zakona o kinematografiji	utvrđen Predlog zakona	MKM, javne ustanove kulture, nezavisna kulturna scena, stručna javnost, resorna ministarstva, Sekretarijat za zakonodavstvo	I kvartal 2025.	III kvartal 2025.	10.000 €	Budžet MKM, FCCG

Mjera 1.1.2: Iniciranje odgovarajućih izmjena ili dopuna zakonskih rješenja iz nadležnosti drugih resora, kojima se direktno ili indirektno podstiče razvoj kulture						
6. Iniciranje izmjena Zakona o nevladinim organizacijama u smislu statusa i podsticaja razvoja NVO u oblasti kulture	podnijeta inicijativa MIRN	MKM, NVO	III kvartal 2023.	II kvartal 2025.	nijesu potrebna posebna sredstva	Budžet MKM
Mjera 1.1.3: Unapređenje sistema planiranja i upravljanja u kulturi						
7. Organizovanje obuke o strateškom planiranju u kulturi za predstavnike/ce JLS i javnih ustanova kulture čiji su osnivači JLS	broj opština s kojima je ostvarena saradnja (minimum 12) broj polaznika/ca obuke (minimum 15)	MKM, ZOCC	III kvartal 2025.	III kvartal 2025.	nijesu potrebna posebna sredstva	Budžet MKM, ZOCC
Operativni cilj 1.2.		Ojačati institucionalne kapacitete u kulturi				
Indikator učinka a) Procenat zaposlenih (m. i f.) u nacionalnim ustanovama kulture koji su prošli neku edukaciju u odnosu na ukupan broj zaposlenih (m. i f.) Izvor: Izvještaji o radu ustanova kulture		Početna vrijednost (2020–2022)	Ciljna vrijednost 2025.		Ciljna vrijednost 2027.	
		18,8%	25%		30%	
Indikator učinka b) Procenat sredstava nacionalnih ustanova kulture namijenjenih za programske aktivnosti		Početna vrijednost 2022.	Ciljna vrijednost 2025.		Ciljna vrijednost 2027.	
		27,3%	31%		35%	

Izvor: Zakon o budžetu Crne Gore (za kalendarsku godinu) i izvještaji o radu ustanova kulture						
Aktivnost koja utiče na realizaciju OC 1.2.	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
Mjera 1.2.1: Unapređenje institucionalne mreže u kulturi						
8. Izrada elaborata o opravdanosti osnivanja Agencije za knjigu	izrađen elaborat	MKM	I kvartal 2025.	II kvartal 2026.	3.000 €	Budžet MKM
9. Izrada elaborata o opravdanosti osnivanja JU za upravljanje Kreativnim habovima	izrađen elaborat	MKM	I kvartal 2026.	IV kvartal 2026.	7.000 €	Budžet MKM
10. Izrada elaborata o opravdanosti reorganizacije JU Biblioteka za slijepe u JU Nacionalna biblioteka pristupačnih formata	izrađen elaborat	MKM, NBCG, Biblioteka za slijepe	I kvartal 2026.	IV kvartal 2026.	3.000 €	Budžet MKM, NBCG, Biblioteke za slijepe
Mjera 1.2.2: Jačanje kadrovskih kapaciteta u kulturi						
11. Analiza kadrovskih potreba javnih ustanova kulture	izrađena analiza za minimum 4 ustanove (FCCG, MCCG, UZKD, PMCG)	MKM, FCCG, MCCG, UZKD, PMCG	II kvartal 2025.	I kvartal 2026.	nijesu potrebna posebna sredstva	Budžet MKM, nacionalnih ustanova kulture

12. Razvoj programa stručnog usavršavanja zaposlenih u skladu s potrebama ustanova i organa	broj organizovanih kurseva NBCG i broj polaznika/ca (sedam kurseva do 55 polaznika/ca) broj stručno usavršenih zaposlenih za obradu kinotečke građe	NBCG, Kinoteka	II kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	nijesu potrebna posebna sredstva	Budžet NBCG, Kinoteke
13. Edukacija/doedukacija stručnog kadra iz oblasti kulturne baštine	broj stečenih stručnih zvanja iz oblasti muzejske, arhivske, konzervatorske i bibliotečke djelatnosti (najmanje 20)	MKM	II kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	sredstva uplaćena od prijavljenih kandidata/kandidatkinja	sredstva uplaćena od prijavljenih kandidata/kandidatkinja
14. Unapređenje uslova za obavljanje poslova iz oblasti kulturne baštine	broj izdatih konzervatorskih/istraživačkih licenci (najmanje 5)	MKM	II kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	3.000 €	Budžet MKM
Mjera 1.2.3: <i>Unapređenje okvira finansiranja i ulaganja u ustanove kulture</i>						
15. Izrada tehničke dokumentacije za izgradnju Muzeja savremene	izrađena tehnička dokumentacija	MKM, Uprava za kapitalne projekte, MSU, PMCG	I kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	1.500.000 €	Kapitalni budžet

umjetnosti, Prirodnjačkog muzeja i Kuće arhitekture sa pratećim sadržajima						
16. Kontinuirano uvećanje budžeta za kulturu na godišnjem nivou	uvećanje iznosa godišnjeg budžeta shodno potrebama ispunjenja planiranih programa i zadataka Kinoteke za 2025/2026.	Kinoteka, MKM	II kvartal 2025.	IV kvartal 2026.	150.000 €	Budžet MKM, fondovi
17. Analiza stanja objekata, infrastrukturnih uslova i opreme u ustanovama kulture	utvrđivanje i procjena stanja dijela zgrade koji koristi Kinoteka, potrebne intervencije i sanacioni radovi na osnovu zatečenog stanja; konstantna procjena stanja zgrade, potrebne intervencije i opravke na osnovu zatečenog stanja	Kinoteka, MKM	II kvartal 2025.	IV kvartal 2026.	60.000 €	Budžet MKM, fondovi

18. Revitalizacija scene na otvorenom	osposobljavanje – digitalizacija bioskopa na otvorenom, ljetnja scena (nabavka pokretnog DCP projekora i platna, sistema za ozvučavanje prostora, projekta)	Kinoteka, MKM	II kvartal 2025.	IV kvartal 2026.	70.000 €	Budžet MKM, fondovi
Mjera 1.2.4: Unapređenje evidencije, komunikacije i saradnje sa i između aktera u kulturi						
19. Angažovanje istaknutih kulturnih stvaralaca/stvarateljki i stručnjaka/stučnjakinja u kulturi na promociji kulture u Crnoj Gori	broj stvaralaca/stvarateljki i stručnjaka/stučnjakinja (najmanje 6) broj projekata (najmanje 6)	MKM, javne ustanove kulture, istaknuti kulturni stvaraoci/stvarateljke i stručnjaci/stučnjakinje	II kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	12.000 €	Budžet MKM, javnih ustanova kulture
20. Razvijanje participativnih modela u donošenju mjera kulturne politike – konsultacije sa svim relevantnim stranama u procesima	izrada direktorijuma organizacija i pojedinaca iz oblasti kreativnih industrija (izrađen direktorijum)	MKM	III kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	nijesu potrebna posebna sredstva	Budžet MKM

21. Organizovanje stručnog skupa povodom 120 godina donošenja Zakona o štampi 1905. godine	organizovan stručni skup	MKM, NBCG, NMCG, DACG	III kvartal 2025.	III kvartal 2025.	5.000 €	Budžet
Operativni cilj 1.3.		Unaprijediti sistem i ulaganja u zaštitu kulturne baštine				
Indikator učinka a)		Početna vrijednost		Ciljna vrijednost 2025.		Ciljna vrijednost 2027.
Broj unaprijeđenih kulturnih dobara Izvor: Izvještaj o radu MKM, internet stranica MKM		0		7		15
Aktivnost koja utiče na realizaciju OC 1.3.	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
Mjera 1.3.1: <i>Unapređenje sistema zaštite kulturne baštine</i>						
22. Kreiranje Liste prioriteta nepokretnih kulturnih dobara u najvećem riziku od propadanja koji zahtijevaju hitnu sanaciju	kreirana Lista Napomena: Lista se ažurira na godišnjem nivou u zavisnosti od rizika kojim može biti ugroženo i potrebe za konzervatorskim tretmanom za pojedinačna	UZKD, CKACG, MKM	I kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	nijesu potrebna posebna sredstva	Budžet MKM

	nepokretna kulturna dobra					
23. Kreiranje Liste prioriteta pokretnih kulturnih dobara u najvećem riziku od propadanja koji zahtijevaju hitan konzervatorski tretman	kreirana Lista Napomena: Lista se ažurira na godišnjem nivou u zavisnosti od rizika kojima mogu biti ugrožena i potrebe za konzervatorskim tretmanom za pojedinačna pokretna kulturna dobra	MKM, UZKD, CKACG, NMCG, DACG, Pomorski muzej, opštinski muzeji	I kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	nijesu potrebna posebna sredstva	Budžet MKM
24. Izrada informacionog sistema kulturnih dobara	izrađen softver, skeniran dio dokumentacije	UZKD	I kvartal 2024.	IV kvartal 2025.	124.101 €	Budžet UZKD
25. Izrada Planova upravljanja za kulturna dobra od posebnog značaja	izrađen Plan upravljanja Tvrđave Forte Mare u okviru transnacionalne nominacije Venecijanskih utvrđenja od XVI	MKM, Opština HN	II kvartal 2025.	II kvartal 2026.	6.000 €	Budžet MKM, Opštine HN

	do XVII vijeka (državâ Italije, Hrvatske i Crne Gore), u skladu sa preporukama UNESCO					
26. Integralna zaštita kulturnih dobara – izrada studija zaštite kulturnih dobara za potrebe planskih dokumenata	donešene studije zaštite kulturne baštine (izrađene najmanje 4 studije)	UZKD	II kvartal 2025.	IV kvartal 2026.	nijesu potrebna posebna sredstva	Budžet UZKD
Mjera 1.3.2: <i>Sprovođenje mjera zaštite kulturnih dobara i promocije značaja kulturne baštine za društvo</i>						
27. Relicenciranje izdatih konzervatorskih licenci za pravna lica	broj akata o relicenciranju	MKM, Komisija za izdavanje i oduzimanje licenci	II kvartal 2026.	IV kvartal 2026.	3.000 €	Budžet MKM
28. Relicenciranje izdatih konzervatorskih licenci za fizička lica	broj akata o relicenciranju	MKM, Komisija za izdavanje i oduzimanje licenci	II kvartal 2026.	IV kvartal 2026.	3.000 €	Budžet MKM
29. Relicenciranje izdatih istraživačkih licenci za pravna i fizička lica	broj akata o relicenciranju	MKM, Komisija za izdavanje i oduzimanje licenci	II kvartal 2026.	IV kvartal 2026.	1.500 €	Budžet MKM
30. Revizija Plana upravljanja Prirodnog i kulturno-istorijskog područja Kotora	izvršena revizija, urađen dokument	Opština KO, MKM, UZKD	II kvartal 2025.	I kvartal 2026.	10.000 €	Budžet Opštine KO, MKM

31. Sprovođenje konzervatorskih mjera na nepokretnim kulturnim dobrima u skladu s Listom prioriteta u najvećem riziku od propadanja koji zahtijevaju hitan konzervatorski tretman	sprovedene konzervatorske mjere (na 10 kulturnih dobara)	MKM, UZKD CKACG, vlasnici i držaoci kulturnih dobara	II kvartal 2025.	II kvartal 2026.	300.000 €	Budžet MKM
32. Sprovođenje konzervatorskih mjera na pokretnim kulturnim dobrima u skladu sa Listom prioriteta u najvećem riziku od propadanja koji zahtijevaju hitan konzervatorski tretman	sprovedene konzervatorske mjere (na 15 kulturnih dobara)	MKM, UZKD CKACG, vlasnici i držaoci kulturnih dobara	II kvartal 2025.	III kvartal 2026.	50.000 €	Budžet MKM
33. Sprovođenje postupka utvrđivanja kulturne vrijednosti dobara koja posjeduju potencijalne kulturne vrijednosti, a posebno onih dobara koja su navedena kao potencijalna kulturna dobra u studijama zaštite kulturne baštine, kao i rukopisnih i štampanih primjeraka knjiga, novina i časopisa	sproveden postupak izrađeno 10 elaborata o utvrđivanju kulturne vrijednosti (utvrđen status za 10 kulturnih dobara)	UZKD	III kvartal 2025.	IV kvartal 2026.	nijesu potrebna posebna sredstva	Budžet UZKD

od izuzetnog značaja za kulturu Crne Gore; izrada elaborata o utvrđivanju kulturne vrijednosti, koji se bazira na rezultatima istraživačkih nalaza, donošenje rješenja o kulturnoj vrijednosti i upisa u Registar kulturnih dobara						
34. Unapređenje liste elemenata nematerijalne kulturne baštine	proširena Lista sa novim kulturnim dobrima (utvrđen status za najmanje 5 nematerijalnih kulturnih dobara za koje je prihvaćena inicijativa)	UZKD	III kvartal 2025.	IV kvartal 2026.	nijesu potrebna posebna sredstva	Budžet UZKD
35. Izrada nominacionih dosjea za upis kulturnih dobara na UNESCO Listu	izrađen Nominacioni dosje za ekstenziju tvrđave Forte Mare na UNESCO listu u okviru transnacionalne nominacije	MKM, Opština HN	I kvartal 2025.	I kvartal 2026.	10.000 €	Budžet MKM

	Venecijanskih utvrđenja od XVI do XVII vijeka (državâ Italije, Hrvatske i Crne Gore), u skladu sa preporukama UNESCO					
36. Stvaranje uslova za pokretanje istraživanja kulturne baštine koja nije adekvatno vrednovana ni zaštićena	stvoreni uslovi Vlada odredila subjekt kojem će se predati arheološki nalazi otkriveni tokom realizacije višegodišnjeg projekta Putevi kontinuiteta	MKM, UZKD, NMCG, CKACG, opštinski muzeji	II kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	nijesu potrebna posebna sredstva	Budžet MKM
37. Unapređenje finansijske podrške kroz Program zaštite i očuvanja kulturnih dobara	obezbijedeno više sredstava za projekte Programa zaštite u odnosu na prethodni period (najmanje 10%)	MKM	II kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	900.000 €	Budžet MKM
38. Priprema programa promocije kulturne baštine svih regija Crne Gore s	pripremljen program	MKM	III kvartal 2025.	II kvartal 2026.	nijesu potrebna posebna sredstva	Budžet MKM

akcionim planom putem medija i TV kanala, s posebnim osvrtnom na kulturnu baštinu vjerskih zajednica i manjinskih naroda – materijalnu i nematerijalnu						
39. Obezbeđivanje opreme za kreiranje digitalnih baza podataka i digitalizaciju građe u svrhu njenog očuvanja	kreiranje digitalne baze podataka i digitalizacije kinotečke građe	Kinoteka, MKM	II kvartal 2025.	IV kvartal 2026.	100.000 €	Budžet Kinoteke, MKM, fondovi
40. Nastavak promocije filmske građe u obrazovnim ustanovama	broj realizovanih programa u saradnji sa obrazovnim ustanovama svih obrazovnih uzrasta (vrtići, osnovne škole, studenti/ studentkinje umjetničkih fakulteta, posebne grupe)	Kinoteka, MKM	II kvartal 2025.	IV kvartal 2026.	sredstva od aktivnosti br. 39	Budžet Kinoteke, MKM, fondovi
41. Organizovanje radionica i edukativnih	realizovane najmanje 32	PMCG	I kvartal 2025.	IV kvartal 2026.	1.000 €	Budžet PMCG

promocija kulturne baštine za mlađu populaciju – školski uzrast	radionice (po jedna sedmično tokom 8 mjeseci školske godine)					
Operativni cilj 1.4.		Unaprijediti sistem i ulaganja u savremenu produkciju				
Indikator učinka a) Broj objavljenih konkursa podrške stvaralaštvu na godišnjem nivou Izvor: Odluke o objavljivanju konkursa, internet stranica MKM		Početna vrijednost 2022.	Ciljna vrijednost 2025.	Ciljna vrijednost 2027.		
		4	5	6		
Indikator učinka b) Broj objekata privedenih namjeni za realizaciju programa u oblasti kulture Izvor: Upotrebne dozvole, internet stranice MKM i opština		Početna vrijednost 2022.	Ciljna vrijednost 2025.	Ciljna vrijednost 2027.		
		3	4	6		
Aktivnost koja utiče na realizaciju OC 1.4.	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
Mjera 1.4.1. Podsticanje razvoja kulturno-umjetničkog stvaralaštva						
42. Povećanje sredstava za finansiranje kinematografskih projekata kroz konkurse FCCG	otvaranje novih linija konkursa – podrške filmskim autorkama	FCCG	II kvartal 2025.	III kvartal 2025.	110.000 €	Budžet FCCG

43. Unapređenje bioskopske mreže	broj potpisanih ugovora (3)	FCCG, MKM, opštine	II kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	400.000 €	Budžet FCCG, MKM, opština
44. Učešće u strategiji implementacije filmskog obrazovanja u osnovnim i srednjim školama	formiranje radne grupe, usvojena strategija	FCCG, MKM, MPNI	II kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	55.000 €	Budžet FCCG
Mjera 1.4.2: Podsticanje razvoja kulturnih i kreativnih industrija						
45. Realizacija edukativnog projekta „Digitalna kultura“ u saradnji s Ministarstvom prosvjete	kontinuirana organizacija radionica za učenike/učenice i studente/ studentkinje umjetničkih škola i akademija (organizovane 4 radionice)	MKM, SLŠ Petar Lubarda, FLU Cetinje, Univerzitet Mediteran, UDG	II kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	25.000 €	Budžet MKM
46. Realizacija edukativnog projekta „Digitalna kultura“ u saradnji s Ministarstvom prosvjete	kontinuirana organizacija radionica za učenike/učenice i studente/ studentkinje umjetničkih škola i akademija	MKM, SLŠ Petar Lubarda, FLU Cetinje, Univerzitet Mediteran, UDG	I kvartal 2026.	IV kvartal 2026.	35.000 €	Budžet MKM

	(organizovane 3 radionice)					
47. Kontinuirana prezentacija proizvoda kreativnih industrija kroz godišnju nacionalnu konferenciju, međunarodne promocije u cilju stvaranja savremenog imidža Crne Gore	kontinuirana prezentacija proizvoda kreativnih industrija kroz godišnju nacionalnu konferenciju, međunarodne promocije u cilju stvaranja savremenog imidža Crne Gore (organizovana konferencija 2026)	MKM, lokalne institucije kulture, nezavisni sektor, pravna lica, kreativni preduzetnici/ce i eksperti/ekpertkinje iz oblasti KI	II kvartal 2026.	IV kvartal 2026.	25.000 €	Budžet MKM
48. Podsticaj razvoju programa kreativnog preduzetništva	disperzovanje mogućnosti učešća na konkursima za podršku projektima KI (otvorena mogućnost podrške Samostalnim	MKM	II kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	nijesu potrebna posebna sredstva	Budžet MKM

	umjetnicima/ umjetnicama)					
STRATEŠKI CILJ II		OSNAŽITI VANINSTITUCIONALNI SEKTOR KULTURE, MEĐUSEKTORSKU, MEĐURESORNU I MEĐUNARODNU SARADNJU I RAZVOJ PUBLIKE				
Operativni cilj 2.1.		Poboljšati saradnju i ambijent rada vaninstitucionalnih aktera u kulturi				
Indikator učinka a) Broj reprezentativnih strukovnih udruženja Izvor: Akti o utvrđivanju statusa: reprezentativno strukovno udruženje		Početna vrijednost	Ciljna vrijednost 2025.		Ciljna vrijednost 2027.	
		0	3		7	
Indikator učinka b) Broj manifestacija i festivala od posebnog značaja za kulturu Crne Gore Izvor: Akti o određivanju kulturne manifestacije ili festivala od posebnog značaja		Početna vrijednost 2022.	Ciljna vrijednost 2025.		Ciljna vrijednost 2027.	
		5	8		10	
Aktivnost koja utiče na realizaciju OC 2.1.	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
Mjera 2.1.1: Reorganizacija konkursa i konkursne procedure						
49. Povećanje finansijske podrške projektima na konkursima KUS	procenat uvećanja (25%)	MKM	I kvartal 2025.	II kvartal 2025.	1.500.000 € (u odnosu na 1.200.000 €)	Budžet MKM

Mjera 2.1.2: Unapređenje statusa strukovnih udruženja u kulturi						
50. Izrada Pravilnika o kriterijumima i načinu utvrđivanja statusa reprezentativnog strukovnog udruženja	donijet Pravilnik	MKM, strukovna udruženja	I kvartal 2026.	III kvartal 2026.	nijesu potrebna posebna sredstva	Budžet MKM
Mjera 2.1.3: Unapređenje sistema vrednovanja i evidencija nezavisnog sektora u kulturi						
51. Revizija Uredbe o kriterijumima za određivanje manifestacija i festivala od posebnog značaja za kulturu Crne Gore u cilju unapređenja kriterijuma i sistema evaluacije za praćenje programa festivala od posebnog značaja za kulturu Crne Gore	revidirana Uredba	MKM, javne ustanove kulture, nezavisni sektor	IV kvartal 2024.	III kvartal 2025.	nijesu potrebna posebna sredstva	Budžet MKM
52. Uspostavljanje baze podataka o aplikantima i korisnicima sredstava kroz konkurse MKM po kategorijama i s rodno disagregiranim podacima	uspostavljena baza	MKM	IV kvartal 2024.	IV kvartal 2025.	nijesu potrebna posebna sredstva	Budžet MKM, UNDP
Mjera 2.1.4: Unapređenje komunikacije i saradnje s nezavisnom scenom u kulturi						
53. Iniciranje veće saradnje javnog, privatnog i civilnog sektora na projektima	broj projekata/ programa (minimum 5)	Kraljevsko pozorište „Zetski dom“	I kvartal 2025.	I kvartal 2025.	20.000 €	Budžet KPZD

Operativni cilj 2.2.		Pospješiti saradnju sa drugim resorima				
Indikator učinka a)		Početna vrijednost	Ciljna vrijednost 2025.		Ciljna vrijednost 2027.	
Broj zajedničkih aktivnosti i projekata resora kulture s drugim resorima Izvor: Izvještaji o radu MKM i ustanova kulture, protokoli o saradnji, internet prezentacije		0 (nije mjereno)	15		30	
Aktivnost koja utiče na realizaciju OC 2.2.	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
Mjera 2.2.1: Unapređenje saradnje s resorima obrazovanja i naučno-istraživačke djelatnosti						
54. Pokretanje Nacionalnog programa umjetničkog i kulturnog obrazovanja	potpisan protokol o saradnji između nadležnih ministarstava	MKM, MPNI, nacionalne i lokalne ustanove kulture, obrazovne ustanove	IV kvartal 2024.	I kvartal 2025.	nijesu potrebna posebna sredstva	Budžet MKM
55. Organizacija posjeta zaposlenih u ustanovama kulture školama s predavanjima usklađenim s nastavnim planom i programom „Kultura na času“ (kustosa/kustoskinje, arhiviste/arhivistkinje, glumca/glumice, reditelja/rediteljke, slikara/slikarke,	relizovane aktivnosti	MKM, nacionalne i lokalne ustanove kulture, obrazovne ustanove	I kvartal 2026.	IV kvartal 2026.	nijesu potrebna posebna sredstva	Budžet ustanova

bibliotekara/bibliotekarke, arheologa/arheološkinje, konzervatora/konzervatorke i restauratora/restauratorke...) u okviru Nacionalnog programa umjetničkog i kulturnog obrazovanja						
56. Izvođenje radova na adaptaciji Doma digitalne revolucije u Nikšiću	adaptiran objekat	Uprava za kapitalne projekte, Inovaciono-preduzetnički centar „Tehnopolis“, Nikšić Partneri: Opština Nikšić, MPNI, MKM	IV kvartal 2023.	II kvartal 2025.	1.100.000 € (od čega za 2025. godinu 305.001 €)	Kapitalni budžet
57. Razvoj edukativnih programa – seminara, kurseva za prenošenja znanja i vještina između aktera javnog, civilnog i privatnog sektora u kulturi	organizacija radionica za upravljanje digitalnim vještinama za učenike/učenice i nastavnike/nastavnice, učenike/učenice i studente/studentkinje umjetničkih	MKM	III kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	nijesu potrebna posebna sredstva	Budžet MKM

	obrazovnih institucija, predstavnike civilnog i privatnog sektora u kulturi (organizovane 2 radionice i javno prezentirani rezultati)					
58. Razvoj edukativnih programa – seminara, kurseva za prenošenja znanja i vještina između aktera javnog, civilnog i privatnog sektora u kulturi	organizacija radionica za multimedijalno stvaralaštvo za učenike/učenice i nastavnike/ nastavnice, učenike/učenice i studente/ studentkinje umjetničkih obrazovnih institucija, predstavnike civilnog i privatnog sektora u kulturi	MKM	I kvartal 2026.	IV kvartal 2026.	8.000 €	Budžet MKM

	(organizovane 2 radionice i javno prezentirani rezultati)					
Mjera 2.2.2: Unapređenje saradnje s resorom nadležnim za oblast turizma						
59. Ažuriranje kataloga manifestacija i festivala u oblasti kulture	objavljen katalog na službenim internet stranicama	MKM, ZOCC, nacionalne i lokalne ustanove kulture, MT, NTO, LTO i drugi subjekti	I kvartal 2025.	II kvartal 2025.	nijesu potrebna posebna sredstva	Budžet MKM
60. Razvoj kulturnih programa prilagođenih stranim turistima u ljetnjim mjesecima (titlovanje predstava, domaćih filmova, razvoj eksperimentalnog pozorišta – pantomima, učešće bez teksta i slično) povezivanje kulturnih i ekoloških elemenata u turističkim tokovima, kroz izradu i plasman kulturnih proizvoda, suvenira, prezentacija kulture i kulturne baštine i sl.; promocija kulturne baštine, kao ključnog potencijala, u	organizacija multimedijalnog programa u Kreativnom habu u Kotoru (organizovan 1 kompleksni program prilagođen ciljnoj grupi)	MKM	III kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	25.000 €	Budžet MKM

turističke svrhe, saradnja sa nacionalnom i lokalnim turističkim organizacijama						
61. Razvoj kulturnih programa prilagođenih stranim turistima u ljetnjim mjesecima (titlovanje predstava, domaćih filmova, razvoj eksperimentalnog pozorišta – pantomima, učešće bez teksta i slično) povezivanje kulturnih i ekoloških elemenata u turističkim tokovima, kroz izradu i plasman kulturnih proizvoda, suvenira, prezentacija kulture i kulturne baštine i sl.; promocija kulturne baštine, kao ključnog potencijala, u turističke svrhe, saradnja sa nacionalnom i lokalnim turističkim organizacijama	organizacija multimedijalnog programa u Kreativnom habu u Kotoru (organizovan 1 kompleksni program prilagođen ciljnoj grupi)	MKM	II kvartal 2026.	IV kvartal 2026.	60.000 €	Budžet MKM
62. Razvoj kulturno-turističkih proizvoda i ponude u saradnji s	jedan proizvod godišnje (izložba, manifestacija) u saradnji sa TO	PMCG, TO Podgorice	I kvartal 2025.	IV kvartal 2026.	40.000 € za 2025. godinu	Budžet ustanove; sufinansiranje od strane TO i

nacionalnim i lokalnim turističkim organizacijama	Podgorice ili TO drugih opština					potencijalnih sponzora
Operativni cilj 2.3.		Intenzivirati međunarodnu saradnju i proces evropskih integracija u oblasti kulture				
Indikator učinka a)		Početna vrijednost 2022.	Ciljna vrijednost 2025.		Ciljna vrijednost 2027.	
Broj projekata aktera kulture podržanih iz međunarodnih fondova kojima koordinira MKM Izvor: Internet prezentacije fondova		10	15		20	
Aktivnost koja utiče na realizaciju OC 2.3.	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
Mjera 2.3.1. <i>Jačanje kulturne saradnje u okviru međunarodnih programa i inicijativa</i>						
63. Obilježavanje značajnih međunarodnih jubileja	broj jubileja (5 datuma) broj događaja (25 događaja)	MKM, lokalne i nacionalne ustanove kulture, nezavisni sektor	I kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	nijesu potrebna posebna sredstva	Budžet MKM, budžet ustanova
64. Organizacija manifestacije Dani evropske baštine	broj organizovanih događaja (najmanje 20)	MKM, lokalne i nacionalne ustanove kulture, obrazovne ustanove, nezavisni sektor i dr.	III kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	20.000 €	Budžet MKM, budžet ustanova
65. Organizacija događaja u cilju izgradnje kapaciteta za učešće u otvorenim pozivima međunarodnih programa i inicijativa	broj organizovanih obuka (1 obuka) broj organizovanih info dana	MKM, lokalne i nacionalne ustanove kulture, nezavisni sektor	II kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	10.000 €	Budžet MKM, donacija EK

	(4 info dana)					
66. Podrška međunarodnim gostovanjima i prezentaciji crnogorske kulture u inostranstvu	broj manifestacija na kojima je promovisana crnogorska kultura (najmanje 10)	MKM, nacionalne i lokalne ustanove kulture, nezavisni sektor	I kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	100.000 €	Budžet MKM, budžet ustanova
67. Jačanje saradnje i učešće u programima UNESCO-a kroz sprovođenje konvencija koje je Crna Gora ratifikovala i usvojila, sagledavanje mogućnosti ratifikacije konvencija, sporazuma i preporuka međunarodnih organizacija koje još uvijek nijesu ratifikovane	ratifikovan najmanje jedan sporazum	MKM	II kvartal 2024.	II kvartal 2025.	nijesu potrebna posebna sredstva	Budžet MKM
Mjera 2.3.2. Jačanje bilateralne saradnje u oblasti kulture						
68. Iniciranje bilateralnih sporazuma, programa i ugovora o saradnji u oblasti kulture	broj potpisanih bilateralnih sporazuma, programa i ugovora o saradnji (najmanje 4)	MKM, resorna ministarstva u drugim zemljama, nacionalne ustanove kulture	II kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	nijesu potrebna posebna sredstva	Budžet MKM, budžet ustanova
Operativni cilj 2.4.		Razvijati kulturne potrebe i navike građana i građanki i stimulisati razvoj publike				

Indikator učinka a) Broj posjetilaca (m. i f.) Izvor: Evidencije ustanova kulture		Početna vrijednost 2022.	Ciljna vrijednost 2025.		Ciljna vrijednost 2027.	
		257.028	400.000		440.000	
Aktivnost koja utiče na realizaciju OC 2.4.	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
Mjera 2.4.1: <i>Evidencija i upoznavanje kulturnih potreba i navika građana Crne Gore</i>						
69. Uvođenje prakse istraživanja publike od strane ustanova i organizacija u kulturi (upitnici, fokus grupe, intervjui...)	broj obavljenih istraživanja i intervjua sa publikom o određenim programima; dvojezični upitnik dostupan posjetiocima/ posjetiteljima za popunjavanje na dobrovoljnoj osnovi	Kinoteka, PMCG i druge ustanove	II kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	nijesu potrebna posebna sredstva	Budžet ustanova
Mjera 2.4.2: <i>Kreiranje povoljnog ambijenta za razvoj publike</i>						
70. Sprovođenje diversifikacije publike u ustanovama kulture, kroz organizovanje programa za	realizovane aktivnosti	nacionalne i lokalne ustanove kulture	I kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	5.000 €	Budžet, sopstvena sredstva ustanova

stare u ustanovama kulture (radionice, predavanja, susreti...) samostalno ili u saradnji sa drugim akterima: nevladinim organizacijama, ustanovama socijalne zaštite						
---	--	--	--	--	--	--